

OBJAVA PODATAKA I INFORMACIJA BANKE

ZA RAZDOBLJE 01.01.- 31.12.2020.GODINE

Sarajevo, juni 2021. godine

 INTESA SANPAOLO BANKA
Bosna i Hercegovina

**BRINEMO O SVEMU
ŠTO VAM ZNAČI.**

Bank of INTESA SANPAOLO

www.intesaspaolobanka.ba

Sadržaj

UVOD	3
1. POSLOVNO IME I SJEDIŠTE BANKE	5
1.1. Osnivanje i djelatnost banke	5
1.2. Organizacioni dijelovi Banke	6
1.3. Uposlenici Banke	6
2. VLASNIČKA STRUKTURA I ORGANI BANKE	7
2.1. Spisak dioničara koji imaju 5% ili više dionica sa glasačkim pravom	7
2.2. Članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke i njihove biografije	7
2.3. Broj direktorskih funkcija članova Nadzornog odbora i Uprave Banke	12
2.4. Politika za izbor i procjenu članova Nadzornog odbora i Uprave Banke	13
2.5. Članovi Odbora za reviziju i njihove biografije	14
2.6. Članovi i funkcionisanje ostalih odbora	16
2.7. Interna revizija	16
2.8. Eksterna revizija	19
3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE	20
3.1. Sistem upravljanja rizicima	20
3.2. Katalog rizika	22
3.3. Opis strategija i politika za svaki pojedinačni rizik	25
3.4. Testiranje otpornosti na stres	32
3.5. Sistem internih kontrola i način organizacije kontrolnih funkcija	33
3.6. Izvještavanje	40
3.7. Tehnike smanjenja rizika	42
4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA	44
4.1. Struktura kapitala Banke	44
4.2. Kapitalni zahtjevi i adekvatnost regulatornog kapitala	47
4.3. Izloženost Banke kreditnom riziku	48
4.4. Stopa finansijske poluge	56
5. ZAHTJEVI LIKVIDNOSTI	57
6. IZLOŽENOST PO OSNOVU VLASNIČKIH ULAGANJA BANKE	59
7. KAMATNI RIZIK U BANKARSKOJ KNJIZI	60
8. INTERNI PROCES PROCJENE ADEKVATNOSTI KAPITALA – ICAAP I INTERNI PROCES PROCJENE ADEKVATNOSTI LIKVIDNOSTI - ILAAP	62
8.1. Sažet opis ICAAP-a	62
8.2. Sažet opis ILAAP-a	65
9. POLITIKA NAKNADA	66
9.1. Postupak odlučivanja pri određivanju politike naknada	66
9.2. Informacije o vezi između plaće i uspješnosti	68
9.3. Omjer fiksnih i varijabilnih naknada	70
9.4. Informacija o kriterijima uspješnosti za dodjelu dionica i varijabilnih naknada	71
9.5. Opis, kriteriji i obrazloženje varijabilnih naknada koje koristi banka	71
9.6. Ukupne naknade prema područjima poslovanja	72
9.7. ukupne naknade po kategorijama zaposlenika	72
9.8. Broj zaposlenika sa pređenim pragom utvrđenim FBA odlukom	72
10. BANKARSKA GRUPA I ODNOS MATIČNOG DRUŠTVA I PODREĐENIH DRUŠTAVA	73

10.1. Konsolidovani izvještaji _____	73
10.2. Transakcije sa povezanim licima _____	73
11. ZAVRŠNE ODREDBE	74
12. Obrazac glavnih karakteristika instrumenata kapitala	75

Uvod

Intesa Sanpaolo banka d.d. Bosna i Hercegovina, na osnovu Odluke Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH 39/2021)) Odluka o objavljivanju podataka i informacija banke (u daljem tekstu Odluka), te Zakona o bankama (Službene novine Federacije BiH 27/2017, član 111), javno objavljuje podatke i informacija za razdoblje 01.01.2020 – 31.12.2020.godine.

U ovom izvještaju objavljeni su podaci i informacije u skladu sa minimalnih zahtjevima prethodno navedene odluke. Objavljeni podaci predstavljaju informacije koje su materijalno značajne, te koje nisu zaštićene i povjerljive.

Javna objava se priprema u skladu sa Priručnikom usvojenim od strane Uprave Banke, donesenim u skladu sa članom 2, stav 3, te članom 18 Odluke, a sadrži:

- utvrđivanje uloga i odgovornosti organizacionih dijelova uključenih u proces izrade Javne objave,
- kriterije za utvrđivanjem podataka, odnosno informacija koje će se objaviti
- procjenu adekvatnosti i kontrola objavljenih informacija,
- procjenu da li objave sveobuhvatno prikazuju rizični profil Banke,
- vrijeme objavljivanja.

Banka adekvatno upravlja svojim rizicima te garantuje da su sistemi upravljanja rizicima koje je uspostavila adekvatni i primjereni obzirom na profil i strategiju institucije.

Na godišnjem nivou, u okviru ICAAP procesa, Banka definira i kvantificira apetit prema rizicima Banke. Strategijom rizika definira se željeni apetit prema riziku, uz osigurano adekvatno praćenje profila rizika koje podrazumijeva integrirano i sveobuhvatno upravljanje rizicima koji mogu utjecati na profil rizičnosti. Pri utvrđivanju sklonosti preuzimanju rizika, Banka integrira aktivnosti koje se odnose na poslovno planiranje i budžetiranje te nastavno na definirane poslovne strategije, budžet i procijenjene rizike okruženja, utvrđuje ključne i značajne rizike za predstojeće razdoblje i definira strateške ključne limite koji osiguravaju stabilnost Banke u narednim razdobljima.

Banka je razvila integrirani okvir za praćenje profila rizičnosti Banke koji omogućava sveobuhvatni pregled profila rizičnosti i apetita za rizike kao dodatnu informaciju uz standardne izvještaje o izloženosti pojedinom riziku.

Ukupan apetit za rizike Intesa Sanpaolo banke dd BiH, u daljem tekstu Banka, (Strategija upravljanja rizicima) definiran je sljedećom strukturom limita najviše razine, namijenjenim osiguravanju dugoročne solventnosti i likvidnosti Banke:

- Dugoročna solventnost Banke osigurava se okvirom adekvatnosti kapitala s limitima definiranim temeljem regulatornih i internih pravila (poput stope adekvatnosti kapitala, ekonomski kapital i poluga).
- Likvidnost Banke osigurana je utvrđenim politikama likvidnosti s limitima koji se odnose i na kratkoročnu i na strukturalnu likvidnost. Propisane politike uzimaju u obzir brojne aspekte upravljanja likvidnosnim rizikom, ali zbog njihove važnosti i značajnosti za Banku, limiti za likvidnosni rizik (LCR, NSFR) od strateškog su značaja te stoga čine sastavni dio limita apetita za rizik 1. razine
- Operativni rizik Banke je limitiran definiranjem specifičnih limita za operativne gubitke.

Uvod (nastavak)

Tokom 2020.godine nije bilo značajnih promjena u profilu izloženosti rizicima Banke, a kreditni rizik i dalje ostaje najznačajniji rizik u svim segmentima. Banka je dovoljno kapitalizirana uz adekvatnu likvidonosnu poziciju te je u potpunosti usklađena sa svim ključnim internim i eksternim zahtjevima, čime je osigurana stabilnost Banke, kako u proteklom, tako i u budućim razdobljima.

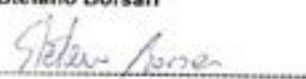
Izvještaj je usvojen na sjednici Uprave Banke MB_15_16.06.2021.godine i na sjednici Nadzornog odbora Banke SB_10_25.06.2021.godine.

Izvještaj se javno objavljuje na internet stranici Intesa Sanpaolo banke d.d. Bosna i Hercegovina (www.intesasanpaolobanka.ba).

U ime Uprave Banke:

Marco Trevisan

Predsjednik Uprave

Stefano Borsari

Član Uprave

1. POSLOVNO IME I SJEDIŠTE BANKE

U skladu sa članom 4 Odluke Banka objavljuje sljedeće informacije

1.1. OSNIVANJE I DJELATNOST BANKE

Banka je osnovana Rješenjem Višeg suda u Sarajevu broj: UF/I – 3816/90 od 9. januara 1991. godine pod nazivom UPI Banka d.d. Sarajevo i usklađeno sa novim Zakonom kod Kantonalnog suda u Sarajevu broj: UF/I-4091/00 od 20. oktobra 2000. godine pod istim nazivom.

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu br. – 065-0-Reg-08-002471 od 20. avgusta 2008. godine Banka je promijenila naziv tako da posluje pod novim nazivom: "INTESA SANPAOLO BANKA d.d. BOSNA i HERCEGOVINA".

Sjedište Banke:	Ulica Obala Kulina bana 9 A
Telefon:	+387 33 49 75 55
Fax:	+387 33 49 75 72
SWIFT:	UPBK BA 22
E-mail:	info@intesasanpaolobanka.ba
Internet stranica:	www.intesasanpaolobanka.ba

Registracija Banke kod Registra Općinskog Suda Sarajevo je:

I.D. broj:	4200720670007
Reg.broj:	65-02-0009-11
Poreski Broj:	01071138

Banka je registrirana za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- a) primanje i polaganje depozita ili drugih sredstava sa obavezom vraćanja,
- b) davanje i uzimanje kredita i zajmova,
- c) izdavanje garancija i svih oblika jemstva,
- d) usluge unutrašnjeg i međunarodnog platnog prometa i prijenosa novca, u skladu sa posebnim propisima,
- e) kupovina i prodaja strane valute i plemenitih metala,
- f) izdavanje i upravljanje sredstvima plaćanja (uključujući platne kartice, putne i bankarske čekove),
- g) finansijski lizing,
- h) kupovina, prodaja i naplata potraživanja (faktoring, forfeting i drugo),
- i) učešće, kupovina i prodaja instrumenata tržišta novca za svoj ili tuđi račun,
- j) kupovina i prodaja vrijednosnih papira (brokerskodilerski poslovi),
- k) upravljanje portfeljem vrijednosnih papira i drugim vrijednostima,
- l) poslovi podrške tržištu vrijednosnih papira, poslovi agenta i preuzimanje emisije, u skladu sa propisima koji uređuju tržište vrijednosnih papira,
- m) poslovi investicionog savjetovanja i skrbnički poslovi,
- n) usluge finansijskog menadžmenta i savjetovanja,
- o) usluge prikupljanja podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih lica i fizičkih lica koja samostalno obavljaju registrovanu poslovnu djelatnost,
- p) usluge iznajmljivanja sefova,
- r) posredovanje u poslovima osiguranja, u skladu sa propisima koji uređuju posredovanje u osiguranju,
- s) druge poslove koji predstavljaju podršku konkretnim bankarskim poslovima

1. POSLOVNO IME I SJEDIŠTE BANKE (nastavak)

1.2. ORGANIZACIONI DIJELOVI BANKE

Banka svoje poslovanje obavlja putem široke mreže poslovnih jedinica koje pripadaju slijedećim podružnicama: Sarajevo, Zenica, Tuzla, Mostar i filijala Banja Luka. Na dan 31.12.2020 Banka je zajedno sa pet filijala imala 52 poslovnu jedinicu.

Tabela 1

Podružnica Sarajevo	Podružnica Tuzla
Poslovnica Centar Sarajevo	Poslovnica Bijeljina
Poslovnica Ilidža	Poslovnica Brčko
Poslovnica Alipašina	Poslovnica Gračanica
Poslovnica Dobrinja	Poslovnica Gradačac
Poslovnica Otoka	Poslovnica Odžak
Poslovnica Šipad	Poslovnica Srebrenik
Poslovnica Vogošća	Poslovnica Slatina
Poslovnica Titova	Poslovnica Tuzla
Poslovnica Istočno Sarajevo	Poslovnica Živinice
Poslovnica Alipašino Polje	
	Podružnica Mostar
Podružnica Zenica	Poslovnica Avenija-Mostar
Poslovnica Bugojno	Poslovnica Čapljina
Poslovnica Jajce	Poslovnica Livno
Poslovnica Kakanj	Poslovnica Široki Brijeg
Poslovnica Kiseljak	Poslovnica Tomislavgrad
Poslovnica Novi Travnik	Poslovnica Glamoč
Poslovnica Park-Zenica	Poslovnica Drvar
Poslovnica Travnik	Poslovnica Posušje
Poslovnica Jelah	Poslovnica Mostar
Poslovnica Visoko	Poslovnica Ljubuški
Poslovnica Vitez	Poslovnica Ero
Poslovnica Žepče	
Poslovnica Zenica	Filijala Banja Luka
Poslovnica Breza	Poslovnica Prijedor
Poslovnica Nova Zenica	Poslovnica Jevrejska
	Poslovnica Krajina

1.3. UPOSLENICI BANKE

Na 31.12.2020.godine, Banka je imala 562 uposlenika, od čega se 296 uposlenika odnosi na poslovnu mrežu Banke.

2. VLASNIČKA STRUKTURA I ORGANI BANKE

U skladu sa članom 5 Odluke Banka objavljuje sljedeće informacije

2.1. SPISAK DIONIČARA KOJI IMAJU 5% ILI VIŠE DIONICA SA GLASAČKIM PRAVOM

Struktura dioničkog kapitala Banke na dan 31. decembra 2020. godine je kako slijedi:

Tabela 2

Vlasnička struktura			
Red. br.	Ime i prezime/naziv dioničara koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu (redosljed po veličini učešća)	% učešća	
		Obične dionice	Prioritetne dionice
1.	Privredna banka Zagreb d.d.	100.00%	33.33%
2.	Ostali	0.00%	66.67%

2.2. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE BANKE I NJIHOVE BIOGRAFIJE

U poslovnoj 2020. godini, članovi Nadzornog odbora Banke su bili sljedeća lica:

Tabela 3

Rb	Ime i Prezime Pozicija	Kratka biografija
1.	Alessio Cioni Predsjednik Nadzornog odbora	<p>Edukacija/Zvanje: MBA- New York University, faculty L. Stern Business School. BA Ekonomije, Univerzitet u Firenci</p> <p>Iskustvo: Radno iskustvo gospodina Ciona u Intesa Sanpaolo Group-i započelo je 2000. godine u Intesa Sanpaolo SpA, NewYork, na mjestu Direktora Talijanskog Desk-a. Gospodin Cioni ima 21 godinu radnog iskustva u Intesa Sanpaolo Group-i na različitim menadžerskim pozicijama i to u Bank of Alexandria u Egiptu, potom od 2009. godine do 2014. godine obavljao je značajne funkcije u CIB Banci, Mađarska, a do 2017. godine funkciju Zamjenika Predsjednika Uprave Banca Intesa Beograd. Trenutno gospodin Cioni obavlja funkciju Zamjenika Predsjednika Uprave Privredne banke Zagreb d.d. Hrvatska te je član Upravnog odbora TALIJANSKO-HRVATSKE GOSPODARSKE KOMORE. Na poziciju člana Nadzornog odbora Banke imenovan je 2017. godine.</p>
2.	Ivan Krolo Zamjenik Predsjednika do 29.08.2020. godine	<p>Edukacija/Zvanje: Diplomirani ekonomista - Univerzitet u Zagrebu-Fakultet spoljne trgovine u Zagrebu.</p> <p>Iskustvo: Radno iskustvo g. Krolo započeo je 1983. godine u SDK Zabok, na mjestu financijskog inspektora. Od 2009. do 2018. g. Krolo bio je član uprave Privredne banke Zagreb d.d. Gospodin Krolo ima 35 godina radnog iskustva u bankarskom sektoru. Gospodin Krolo bio je u Nadzornom odboru Banke u mandatu 29.08.2018. godine do 28.08.2020. godine.</p>

3.	Matija Birov Zamjenik Predsjednika od 29.08.2021.godine	<p>Edukacija/Zvanje: Magistar inženjerstva- Sveučilište u Zagrebu, Fakultet elektrotehnike i računarstva.</p> <p>Iskustvo: Radno iskustvo gospodina Birova započelo je 2003. godine u Plivi d.d. Zagreb, Hrvatska, na mjestu Savjetnika. Godine 2004. gospodin Birov je počeo svoje radno iskustvo u Privrednoj banci Zagreb d.d. na poziciji Višeg analitičara, te kasnije Voditelja Ureda za kreditne rizike u Odjelu za upravljanje rizicima. Gospodin Birov ima 17 godina radnog iskustva kao menadžer u bankarskom sektoru. Danas je gospodin Birov Izvršni direktor, voditelj Odjela za upravljanje rizicima u Privrednoj banci Zagreb d.d.</p> <p>Gospodin Birov imenovan je u Nadzorni odbor Banke 29. 08 2020. godine na mjesto zamjenika predsjednika Nadzornog odbora.</p>
4.	Miroslav Halužan Član	<p>Edukacija/Zvanje: Magistar struke (Msc) iz Međunarodnog upravljanja ljudskim resursima-Sveučilište Cranfield-Cranfield School of Management Magistar prava (mag. iur.) -Pravni fakultet Sveučilišta U Zagrebu.</p> <p>Iskustvo: Radno iskustvo gospodina Halužana u Privrednoj banci Zagreb d.d. je započelo 2001. godine na mjestu Viši savjetnik za radne odnose. Gospodin Halužan ima 20 godina radnog iskustva u Intesa Sanpaolo Group-u. Danas je gospodin Halužan Viši izvršni direktor Odjela za ljudske resurse i organizaciju i upravljanje projektima Privredne banke Zagreb d.d.</p> <p>Gospodin Halužan imenovan je u Nadzorni odbor Banke 2017. godine na mjesto člana Nadzornog odbora.</p>
5.	Gianluca Tiani Član	<p>Edukacija/Zvanje: MBA- Postdiplomski studij iz poslovne administracije -LIUC Università Cattaneo, Castellanza (VA)</p> <p>Iskustvo: Gospodin Tiani je svoju karijeru započeo u bankarskom sektoru 2003. godine u Banca Lombarda kao Kontrolor troškova, te je karijeru nastavio u Intesa Sanpaolo Private Banking 2004. godine kao Finansijski kontrolor, a u Intesa Sanpaolo Grupi je proveo vrijeme od 2004. godine do danas, odnosno 17 godina sa kratkim prekidom od tri godine između 2007 godine do 2010. godine kada je obavljao funkciju Menadžera u PriceWaterhouseCoopers (Milan). Trenutno obavlja funkciju u Intesa Sanpaolo kao Direktor strateških inicijativa, Projektnih portfolija i investicija pod odjela u Sektoru međunarodnih banaka podružnica.</p> <p>Gospodin Tiani je imenovan u Nadzorni odbor Banke 2017. godine kao član Nadzornog odbora Banke.</p>

6.	Andrea Fazzolari Član	<p>Edukacija/Zvanje: MBA - Luigi Bocconi University, Milano, Italy.</p> <p>Iskustvo: Radno iskustvo gospodina Fazzolarija započelo je 2004. godine u Cariparma Cassa di Risparmio di Parma e Piacenza na mjestu Voditelja organizacijskog razvoja. Godine 2006. gospodin Fazzolari započeo je svoje radno iskustvo u Intesa Sanpaolo Group-u, Intesa Sanpaolo SpA Milano na poziciji Direktora organizacije u Sektoru međunarodnih banaka podružnica. Gospodin Fazzolari ima 15 godina radnog iskustva u Intesa Sanpaolo Group-u. Danas je gospodin Fazzolari Voditelj Odjela za upravljanje i strateške inicijative u Sektoru međunarodnih banaka podružnica.</p> <p>Gospodin Fazzolari imenovan je u Nadzorni odbor Banke 2017. godine na mjesto člana Nadzornog odbora.</p>
7.	Alden Bajgorić Nezavisni član	<p>Edukacija/Zvanje: Magistar poslovnih nauka (EMBA)-Cotrugli Business School, Zagreb, Hrvatska</p> <p>Diplomirani ekonomista -Smjer poslovna administracija-Međunarodni I. Univerzitet, Kuala Lumpur Malezija.</p> <p>Iskustvo: Radno iskustvo gospodin Bajgorić je započeo 1998. godine u Jedinici za privatizaciju banaka, Ministarstvo finansija Federacije Bosne i Hercegovine, na radnom mjestu Savjetnika za privatizaciju banka. Potom je karijeru nastavio u Central profit banci d.d. Sarajevo kao Direktor direkcije poslova sa stanovništvom u periodu od 2002. godine do 2003. godine, te potom na poziciji Sekretara Banke i Šefa Odjela za razvoj i praćenje poslovanja sa stanovništvom. Od 2007. godine do 2008. godine stiče bankarsko iskustvo u Postbanci BH Poštanska BiH d.d. Sarajevo. U periodu od 2009. godine do 2016. godine obavljao je funkciju Direktor Banko i Affinity kanala prodaje u UNIQA Osiguranju d.d. Sarajevo. Gospodin Bajgorić ima 23 godine radnog iskustva. Danas je gospodin Bajgorić nezavisni savjetnik.</p> <p>Gospodin Bajgorić imenovan je u Nadzorni odbor Banke 2018. godine na mjesto nezavisnog člana Nadzornog odbora.</p>
8.	Massimo Lanza Nezavisni član	<p>Edukacija/Zvanje: Magistar hemijskog inženjerstva -Sveučilišta Politecnico di Milano, Milano (Italija).</p> <p>Iskustvo: Radno iskustvo gospodina Lanze započelo je 1970. godine u Politecnico di Milano, na poziciji docenta fizičke hemije. Godine 1983. gospodin Lanza je radio u Chase Manhattan Bank Ireland na poziciji generalnog direktora. Do 2011. godine, gospodin Lanza je radio u Fondazione di Venezia na mjestu generalnog direktora. Gospodin Lanza ima 39 godina radnog iskustva, sve na rukovodećim pozicijama u bankarskom sektoru.</p> <p>Gospodin Lanza imenovan je u Nadzorni odbor Banke 2018. godine na poziciju člana Nadzornog odbora.</p>

2. VLASNIČKA STRUKTURA I ORGANI BANKE (nastavak)

2.2. Članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke i njihove biografije (nastavak)

Na dan 31. decembar 2020. godine Upravu Banke čine Predsjednik i četiri člana Uprave. Sljedeće osobe su izvršavale spomenute funkcije tokom godine:

Tabela 4

Rb	Ime i Prezime Pozicija	Kratka biografija
1.	Almir Krkalić Predsjednik	<p>Edukacija/Zvanje: Diplomirani ekonomista – Sveučilište – Ludwigs, Freiburg, Njemačka i Međunarodno Sveučilište Travnik-Ekonomski fakultet</p> <p>Iskustvo: Prva iskustva u finansijskom sektoru gospodin Krkalić stiče od 2000. godine u Micro Enterprise Bank d.d. na pozicijama Rukovoditelj Sektora platnog prometa i sredstava, Rukovoditelj Sektora za mala i srednja preduzeća i razvoj proizvoda. Od 2003. godine do 2004. godine obavljao je funkciju člana Uprave u ProCredit Banci d.d. U HVB Central Profit Banci je obavljao funkciju člana Uprave zadužen za poslovanje sa velikim preduzećima i riznicu u periodu od 2004. godine do 2006. godine.</p> <p>U Intesa Sanpaolo Banci d.d. Bosna i Hercegovina je imenovan za Predsjednika Uprave 2007. godine.</p>
2.	Edin Izmirlija Član	<p>Edukacija/Zvanje: Diplomirani ekonomista-Ekonomski Fakultet Univerziteta u Sarajevu -Dodiplomski studij-Smjer Finansijsko računovodstvo.</p> <p>Iskustvo: Gospodin Izmirlija je svoje iskustvo započeo u Intesa Sanpaolo Banci d.d. Bosna i Hercegovina 2004. godine na poziciji Analitičar upravljanja rizikom i u Banci je nastavio graditi uspješnu karijeru sve do danas. Gospodin Izmirlija ima preko 17 godina radnog iskustva u bankarskom sektoru i to na pozicijama Direktora Direkcije za upravljanje rizicima, Zamjenika direktora Sektora za upravljanje i kontrolu rizika, Direktora Sektora za upravljanje i kontrolu rizika, te je 2016. godine imenovan za Člana Uprave Banke.</p>

3.	Stefano Borsari Član	<p>Edukacija/Zvanje: Diplomirani ekonomista – Ekonomski fakultet na Università degli Studi di Modena e Reggio Emilia. MBA Magistar Poslovne administracije - CEFOR Banking Management School (Milano)</p> <p>Iskustvo: Gdin. Borsari je započeo svoje bankarsko radno iskustvo 1991. godine u BPER (Banca Popolare dell'Emilia Romagna) kao Finansijski kontrolor. Godine 1997. radio je u KPMG Savjetovanju kao Viši menadžer a u 2000. se pridružio Bipop Carire (Unicredit Group kao Rukovodilac kontrole upravljanja. Od 2002., Gdin. Borsari je radio kao Direktor planiranja i kontrole u mnogim kompanijama Intesa Sanpaolo Group i na radnoj poziciji Direktora upravljanja kreditnim portfolijem u NEOS FINANCE. U 2011. je započeo svoju međunarodnu karijeru kao Izvršni direktor za finansije u Alexbank (Kairo, Egipat) u periodu od 2011. do 2015., i kao Zamjenik generalnog direktora i Izvršni direktor za finansije Intesa Sanpaolo Bank Romania (Bukurešt, Rumunija) u periodu od 2015. do 2019. U septembru 2019., imenovan je Izvršnim direktorom za finansije i članom Uprave Banke.</p>
4.	Amir Termiz Član	<p>Edukacija/Zvanje: Magistar Menadžmenta (Napredni finansijski menadžment), zajednički program Ekonomskog fakulteta u Sarajevu i Ekonomskog fakulteta u Zagrebu.</p> <p>Diplomirani ekonomista-Univerzitet u Sarajevu, Ekonomski fakultet</p> <p>Iskustvo: Iskustvo u bankarskom sektoru gospodin Termiz je započeo 2000. godine na poziciji Kreditnog analitičara u BOR Banci d.d. Sarajevo, te u UniCredit Zagrebačkoj Banci d.d. Mostar na poziciji Voditelj poslovnog odnosa za srednja i velika pravna lica. U Intesa Sanpaolo Banci d.d. Bosna i Hercegovina je počeo raditi od 2007. godine i to kao Direktor regionalne filijale u Sarajevu, te kao v.d. Direktor finansija. Gospodin Termiz ima 21 godinu radnog iskustva u bankarskom sektoru a Banka ga je za člana Uprave imenovala 2014. godine.</p>
5.	Aleks Bakalović Član	<p>Edukacija/Zvanje: Bachelor of Business Administration -IIUM Kuala Lumpur, Malaysia.</p> <p>Iskustvo: Gospodin Bakalović je iskustvo u oblasti bankarstva počeo sticati od 2000. godine u Central Profit Banci u Direkciji upravljanja sredstvima i tržištem novca, te je u periodu od 2007. godine do 2008. godine obavljao funkciju Člana Uprave nadležan za Finansije i Riznicu. Od 2008. godine obavlja funkciju Direktora Finansijskih tržišta u UniCredit Banci d.d., od 2009. godine imenovan je za člana Uprave- Izvršni direktor za korporativno bankarstvo UniCredit Banke d.d. U Intesa Sanpaolo Banci d.d. Bosna i Hercegovina od 2014. godine je obavljao funkciju Direktor Segmenta za pravna lica, te Izvršnog direktora za pravna lica i SME a Banka ga je 2020. godine imenovala za člana Uprave Banke.</p>

2. VLASNIČKA STRUKTURA I ORGANI BANKE (nastavak)

2.3. BROJ DIREKTORSKIH FUNKCIJA ČLANOVA NADZORNOG ODBORA I UPRAVE BANKE

Broj direktorskih funkcija na kojima se nalaze članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke značajne s obzirom na veličinu, internu organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova koje obavljaju dat je u nastavku.

Tabela 5

Red. br.	Ime i prezime člana-nadzornog odbora ili uprave banke	Broj izvršnih direktorskih funkcija (apsolutno)	Broj neizvršnih direktorskih funkcija (apsolutno)	Od toga broj izvršnih direktorskih funkcija u grupi	Od toga broj neizvršnih direktorskih funkcija u grupi	Broj direktorskih funkcija u institucijama čija je glavna poslovna aktivnost neprofitne prirode
1.	Alessio Cioni	1	2	1	2	1
2.	Ivan Krolo	-	-	-	-	-
3.	Matija Birov	-	2	-	2	-
4.	Gianluca Tiani	-	2	-	2	-
5.	Andrea Fazzolari	-	3	-	3	-
6.	Alden Bajgorić	1	1	-	1	-
7.	Massimo Lanza	-	5	-	2	-
8.	Miroslav Halužan	-	2	-	2	-
9.	Almir Krkalić	1	-	1	-	-
10.	Marco Trevisan	1	-	1	-	-
11.	Stefano Borsari	1	-	1	-	-
12.	Edin Izmirlija	1	-	1	-	-
13.	Amir Termiz	1	-	1	-	-
14.	Alek Bakalović	1	-	1	-	-

2. VLASNIČKA STRUKTURA I ORGANI BANKE (nastavak)

2.4. POLITIKA ZA IZBOR I PROCJENU ČLANOVA NADZORNOG ODBORA I UPRAVE BANKE

Tokom 2020.godine Banka je primjenjivala slijedeće dokumente prilikom procjene članova Nadzornog odbora i Uprave Banke:

1. Politike i Procedura za procjenu Nadzornog odbora Intesa Sanpaolo Banke d.d. Bosna i Hercegovina
2. Politike i Procedura za procjenu članova Uprave i nosilaca ključnih funkcija Intesa Sanpaolo Banke d.d. Bosna i Hercegovina

Banka je, prilikom procjene Nadzornog odbora, članova Uprave i nosilaca ključnih funkcija Banke, primijenila kriterije i postupke za procjenu ispunjavanja uslova predloženih kao i postojećih, već imenovanih članova organa banke. Naime, prilikom procjene od strane Odbora za imenovanja Banke, izvršena je procjena dobrog ugleda, odgovarajućih kvalifikacija i iskustva za obavljanje člana organa banke. U obzir su uzete sve relevantne i dostupne informacije kao i kriteriji propisani odnosnim Politikama i Procedurama.

Prilikom procjene, razmotrena su teorijska iskustva, stečena obrazovanjem i stručnim osposobljavanjem kao i praktična iskustva, stečena obavljanjem prethodnih poslova. Pored ovoga, prilikom procjene, razmatran je nivo i profil obrazovanja u smislu oblasti bankarstva, finansijskih djelatnosti, upravljanja, strateškog planiranja, poznavanja poslovne strategije banke i upravljanja rizicima.

2. VLASNIČKA STRUKTURA I ORGANI BANKE (nastavak)

2.5. ČLANOVI ODBORA ZA REVIZIJU I NJIHOVE BIOGRAFIJE

Tokom 2020. godine, članovi Odbora za reviziju bili su:

Tabela 6

Rb	Ime i Prezime Pozicija	Kratka biografija
1.	Dražen Karakašić Predsjedavajući, do 21.05.2020. godine	<p>Edukacija/Zvanje: Diplomirani ekonomista – Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet</p> <p>Iskustvo: Gospodin Karakašić je iskustvo počeo sticati 1995. godine u Ministarstvu finansija Republike Hrvatske. Od 1996. godine do 2000. godine gospodin je obavljao funkciju glavnog revizora u KPMG Hrvatska. U Privrednoj Banci Zagreb je radio 10. godina od 2000. godine do 2020. godine na različitim pozicijama a posljednja pozicija je bila pozicija Finansijskog direktora (CFO), Viši izvršni direktor. Godine 2020. je imenovan za Člana Uprave PBZ Card.</p> <p>Funkciju Predsjedavajućeg u Odboru za reviziju u Intesa Sanpaolo Banci d.d. Bosna i Hercegovina je obavljao do 21.05.2020. godine.</p>
2.	Stefano Bruschi Predsjedavajući, od 22.05.2020. godine	<p>Edukacija/Zvanje: Diplomirao je na Tehničkom institutu za ekonomiju i informatiku „A.Bassi“-Lodi u Italiji</p> <p>Iskustvo: Gospodin Bruschi je najveći dio svoje karijere proveo u Intesa Sanpaolo Grupi na pozicijama koje su vezane za reviziju tako je od 1996. godine u Intesa Sanpaolo Grupi u Milanu, Torinu obavljao funkcije Internog revizora, također je u Bankama u Sloveniji, Egiptu i Ukrajini koje su članice Intesa Sanpaolo grupe obavljao funkcije unutar Odbora za reviziju. Trenutno obavlja funkciju Direktora upravljanja stranim bankama u oblastima vodećih odjela interne revizije u Intesa Banci u Torinu.</p> <p>Za Predsjedavajućeg Odbora za reviziju u Intesa Sanpaolo Banci d.d. Bosna i Hercegovina je imenovan 2020. godine.</p>
3.	Zoltan Mogyrosi Član, do 21.05.2020. godine	<p>Edukacija/Zvanje: Diplomirani ekonomista- BGF Budapest Business School/University of Applied Sciences</p> <p>Iskustvo: Karijeru je započeo 1994. godine u CIB Banci, članici Intesa Sanpaolo Grupe u administraciji za kredite. Od 1998. godine do 2002. godine obavlja je u CIB Banci funkciju Internog revizora, potom od 2002. godine do 2005. godine radio je na poziciji Head of Custody Services. U periodu od 2005. godine do 2011. godine proveo je u Internoj reviziji CIB Banke kao Zamjenik Voditelja Interne revizije i kao Interni revizor. Godine 2011. godine karijeru nastavlja u Intesa Sanpaolo CAO Milano na pozicijama, Samostalni stručni suradnik interne revizije, potom kao Voditelj revizije stranih banaka, a trenutno je na poziciji Voditelja revizije stranih podružnica.</p>

4.	Petar Sopek Član, do 21.05.2020.godine	<p>Edukacija/Zvanje: Završio je Prirodoslovno-matematički fakultet u Zagrebu-Sveučilište u Zagrebu sa zvanjem inženjer</p> <p>Iskustvo: Iskustvo je počeo sticati u Intesa Sanpaolo Grupi 2009. godine kao Vodeći koordinator u Diviziji Upravljanja rizikom, te trenutno obavlja funkciju Pomoćnika Izvršnog direktora Odjela za upravljanje rizikom. Uporedo je radio kao Znanstvenik istražitelj od 2009. godine do 2016. godine. Član Odbora za reviziju Intesa Sanpaolo Banke d.d. Bosne i Hercegovine je bio do 21.05.2020. godine.</p>
5.	Ana Jadrešić Član	<p>Edukacija/Zvanje: Diplomirana ekonomistica- Sveučilište u Zagrebu, Fakultet za ekonomiju i poslovanje</p> <p>Iskustvo: Gospođa Jadrešić je svoju karijeru započela na poziciji Revizora 1998. godine, a od 2004. godine karijeru nastavlja u PBZ Card d.o.o. kao Zamjenica Izvršnog finansijskog direktora te od 2009. godine kao Izvršna direktorica za finansije i računovodstvo. Trenutno obavlja funkciju Direktorice Odjela planiranja i kontrole u Privrednoj Banci Zagreb d.d.</p>
6.	Jadranko Grbelja Član	<p>Edukacija/Zvanje: Magistar prava (mag.iur.) -Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu</p> <p>Iskustvo: Gospodin Grbelja je svoje iskustvo Privrednoj Banci Zagreb d.d. započeo 1990. godine, te sve do danas je svoju karijeru gradio u Privrednoj Banci Zagreb d.d. na različitim pozicijama vezano za pravne poslove. Od 1996. godine bio je Pomoćnik direktora pravnih poslova a od 1997. godine Direktor pravnih poslova, te Pomoćnik Izvršnog direktora za pravne poslove. Trenutno obavlja funkciju Izvršnog direktora za praćenje usklađenosti u Privrednoj Banci Zagreb d.d.</p>
7.	Dražen Karakašić	Redovno pozvana osoba, od 22.05.2020.
8.	Salvatore Giuliano	Redovno pozvana osoba, od 22.05.2020.
9.	Daniele Davini	Redovno pozvana osoba, od 22.05.2020.

2. VLASNIČKA STRUKTURA I ORGANI BANKE (nastavak)

2.6. ČLANOVI I FUNKCIONISANJE OSTALIH ODBORA

Članovi odbora Nadzornog odbora, te učestalost zasjedanja sjednica su bile kako slijedi:

Tabela 7

Članovi odbora Nadzornog odbora, ukoliko su osnovani u banci		
Odbor za imenovanja		Učestalost zasjedanja
1.	Alessio Cioni	Pet sjednica u 2020. godini
2.	Andrea Fazzolari	
3.	Matija Birov	
4.	Ivan Krolo do 17.09.2020. godine	
Odbor za rizike		Učestalost zasjedanja
1.	Matija Birov	Devet sjednica u 2020. godini
2.	Gianluca Tiani	
3.	Alden Bajgorić	
4.	Ivan Krolo do 17.09.2020. godine	
5.	Edin Izmirlija do 17.09.2020. godine	
6.	Cesar De Bona Bottegal (stalno pozvani član)	
Odbor za naknade		Učestalost zasjedanja
1.	Alessio Cioni	Šest sjednica u 2020. godini
2.	Miroslav Halužan	
3.	Gianluca Tiani	

2.7. INTERNA REVIZIJA

Formiranje Direkcije interne revizije Banke je regulisano Statutom Banke i Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Banke koji je usvojio Nadzorni odbor Banke, a u skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo FBiH o kontrolnim funkcijama banke.

U Službenim novinama FBiH u oktobru 2017. godine objavljena je Odluka o kontrolnim funkcijama banke kojim su se bliže definisali minimalni sadržaji internih akata kontrolnih funkcija, uslovi koje moraju ispunjavati lica koja obavljaju kontrolne funkcije, obim i način obavljanja poslova kontrolnih funkcija, način na koji se preispituje primjerenost i djelotvornost kontrolnih funkcija te sadržaj, učestalost i obaveza dostavljanja izvještaja o provođenju kontrolnih funkcija.

Banka je svoju funkciju Interne revizije organizovala kao zaseban organizacijski dio, funkcionalno i organizacijski nezavisan od ostalih aktivnosti koje revidira kao i od ostalih organizacijskih dijelova u Banci. Funkciju Interne revizije u Banci provodi Direkcija interne revizije

Misija Interne revizije je poboljšati i zaštititi organizacijske vrijednosti pružanjem interesno uticajnim grupama na riziku zasnovan, objektivni i pouzdani angažman s izražavanjem uvjerenja i savjetodavnog angažmana.

Aktivnosti Interne revizije za ostvarenje misije su:

- Osiguravanje kontinuiranog i nezavisnog nadzora redovnog poslovanja i procesa u Banci kako bi se spriječile ili otkrile nepravilnosti ili rizična ponašanja i situacije, procjenjujući

2. VLASNIČKA STRUKTURA I ORGANI BANKE (nastavak)

2.7. INTERNA REVIZIJA (nastavak)

funkcionisanje uspostavljenog sistema internih kontrola te njegovu primjenu da osigura efikasnost i efektivnost procesa unutar Banke, očuvanje imovine i zaštitu od gubitaka, pouzdanost i kompletnost finansijskih i računovodstvenih informacija, usklađenost provedenih transakcija s pravilima utvrđenim od strane korporativnih tijela Banke, internim aktima i eksternom regulativom;

- Osiguravanje savjetodavne podrške funkcijama i organizacijskim dijelovima Banke, između ostalog i sudjelovanjem u projektima s ciljem kreiranja dodatne vrijednosti i unaprjeđenja efikasnosti kontrola, upravljanja rizicima i upravljanja Bankom;
- Podrška visokom rukovodstvu i korporativnim tijelima Banke te regulatoru (npr. Agencija za bankarstvo Federacije BiH, Agencija za bankarstvo Republike Srpske) kroz osiguravanje pravovremenih i sistematskih informacija o primjeni uspostavljenog sistema internih kontrola i preporukama izdatih na osnovu provedenih revizijskih aktivnosti.

Svrha Interne revizije je obavljanje trećeg nivoa kontrole, praćenje ispravnosti provođenja poslovnih aktivnosti putem direktnog nadzora i procesa upravljanja rizikom.

Nadalje, Interna revizija vrši aktivnosti identificiranja nepodudarnosti važećih te primijenjenih unutarnjih i vanjskih politika, procedura, zakona i propisa.

Direkcija interne revizije svoju djelatnost obavlja u skladu sa Pravilnikom i Uputom za rad Interne revizije i Godišnjim planom koje na prijedlog Odbora za reviziju usvaja Nadzorni odbor Banke.

Interna revizija koristi Risk Model (RM) koji predstavlja interni metodološki okvir za procjenu sistema internih kontrola određenog područja, organizacijskog dijela i procesa u skladu s organizacijskom strukturom i procesnim stablom. RM je polazište revizijskog metodološkog okvira koji se temelji na SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) pristupu koji omogućava iskazivanje rezultata revizije kroz četiri SREP aspekta definisana Smjernicama EBA o procesu nadzornog pregleda i procjene. Svaki RM povezan s jednim od SREP aspekata. Risk Model je rezultat procesa analize rizika, a kontrolni ciljevi i odgovarajući inherentni rizici iskazuju se i ažuriraju u okviru svakog RM-a temeljem faktora rizičnosti analiziranog područja. U svakom RM-u evidentirana su revidirana područja ili organizacijski dijelovi na koja se odnosi kontrolni cilj pojedinog rizika.

Direktor i zaposlenici interne revizije u skladu sa Zakonom o bankama ima neograničen pristup svim funkcijama, dokumentaciji, podacima, imovini/lokacijama i zaposlenicima Banke i bez ograničenja vrše nadzor nad poslovanjem Banke i učestvuju na sjednicama nadzornog odbora i i njegovih odbora.

U okviru funkcije interne revizije osigurano je minimalno obavljanje sljedećih poslova:

- ocjenu sistema za upravljanje rizicima u banci i ključnih rizika u cilju identifikovanja, mjerenja, praćenja, procjene, kontrole, izvještavanja i poduzimanja odgovarajućih mjera za ograničavanje i ublažavanje rizika u banci.
- adekvatnost i pouzdanost funkcije upravljanja rizicima i funkcije praćenja usklađenosti, kao i uspostavljenog sistema internih kontrola u svim područjima poslovanja banke,
- ocjenu sistema izvještavanja nadležnih organa banke i rukovodioca,

2. VLASNIČKA STRUKTURA I ORGANI BANKE (nastavak)

2.7. INTERNA REVIZIJA (nastavak)

- Osiguravanje ispravnog izvršenja provođenja procesa internog upravljanja prilikom prijave nepravilnosti („zviždači“)
- ocjenu tačnosti i pouzdanosti finansijskih izvještaja banke i sistema računovodstvenih evidencija,
- adekvatnost upravljanja imovinom banke,
- primjene politike naknada u banci,
- usklađenost novih proizvoda i postupaka sa važećim propisima, internim aktima, standardima i kodeksima, kao i njihov utjecaj na izloženost rizicima,
- ocjenu adekvatnosti informacionog sistema u banci,
- ocjenu strategije i postupaka za internu procjenu adekvatnosti kapitala i internu procjenu adekvatnosti likvidnosti,
- kontrolu sistema prikupljanja i tačnosti informacija koje se javno objavljuju u skladu sa Zakonom,
- identifikacije slabosti u poslovanju banke i njenih uposlenika, kao i slučajeva neizvršenja obaveza i prekoračenja ovlaštenja,
- postupanje banke po nalogima i preporukama Agencije i društva za reviziju,
- obavlja ostale poslove potrebne za ostvarivanje ciljeva kontrolne funkcije interne revizije.

Za sve revizijske aktivnosti planirane Godišnjim planom, Interna revizija sačinjava revizijske izvještaje koji se dostavljaju odgovornim osobama-direktorima sektora, direkcija i filijala (u kojima je revizija obavljena), Upravi Banke i Odboru za reviziju.

Interna revizija sačinjava slijedeće izvještaje:

- Pojedinačne izvještaje o obavljenim revizijama i kontrolama;
- Kvartalne/polugodišnje izvještaje o radu; i
- Godišnji izvještaj o radu.

U skladu sa Odlukom o kontrolnim funkcijama Interna revizija izvještaje o radu dostavlja Agenciji za bankarstvo.

2. VLASNIČKA STRUKTURA I ORGANI BANKE (nastavak)

2.8. EKSTERNA REVIZIJA

Imenovanje eksterne revizije za 2020.godinu propisano je:

- Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije BiH (Sl. novine Federacije BiH 83/2009),
- Odlukom Agencije za bankarstvo FBiH o uslovima i postupku za izdavanje, odbijanje izdavanja i ukidanja saglasnosti za obavljanje bankarskih aktivnosti (Sl.novine Federacije BiH 60/2017), te
- Odlukom Agencije za bankarstvo FBiH o eksternoj reviziji i sadržaju revizije u banci (Službene novine Federacije BiH 81/2017).

Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine je svojim dopisom 04-1-3-3117-3/20 od 19.08.2020.godine dala prethodnu saglasnost za izbor eksternog revizora za reviziju finansijskih izvještaja za 2020.godinu.

Saglasnost je data za izbor društva BDO B-H d.o.o. Sarajevo.

Skupština Banke je na svojoj sjednici održanoj 28.08.2020.godine (47_GSM_28.08.2020_4) donijela Odluku o izboru eksternog revizora za reviziju finansijskih izvještaja za 2020.godinu – BDO BH d.o.o. Sarajevo.

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE

U skladu sa članom 7 Odluke Banka objavljuje slijedeće informacije

3.1. SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA

Sistem upravljanja rizicima je sveobuhvatnost organizacijske strukture, pravila, postupaka i resursa za identifikaciju rizika, mjerenje/procjenjivanje rizika, testiranje otpornosti na stres, ovladavanje rizicima i praćenje rizika, uključujući utvrđivanje apetita za rizik i profila rizičnosti, planiranje kapitala i praćenje adekvatnosti kapitala te izvještavanje o rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svojem poslovanju, a podrazumijeva uspostavljenost odgovarajućeg korporativnog upravljanja i kulture rizika te uključuje proces upravljanja rizicima.

Korporativno upravljanje, u smislu sistema upravljanja rizicima, uspostavlja se kroz statut i druge interne akte Banke kojima se definišu uloge, zadaci i odgovornosti nadzornih i upravljačkih tijela te višeg rukovodstva, sistem unutrašnjih kontrola i kontrolne funkcije, organizacijska shema i poslovi pojedinih organizacijskih dijelova i funkcija.

Kultura rizika obuhvata opštu svjesnost o rizicima na svim nivoima Banke i članica te odnos i ponašanje zaposlenika prema i u svezi rizika i upravljanja rizicima.

Proces upravljanja rizicima uključuje redovito i pravovremeno identifikovanje, mjerenje/procjenjivanje, testiranje otpornosti na stres, ovladavanje i praćenje rizika, kao i izvještavanje o rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju. Proces upravljanja rizicima uključuje planiranje i praćenje adekvatnosti kapitala, jasno definisanje i dokumentovanje profila rizičnosti te usklađivanje profila rizičnosti s apetitom za rizik.

Apetit za rizik, odnosno sklonost preuzimanju rizika, predstavlja iznos, odnosno nivo rizika koju Banka smatra prihvatljivom preuzeti u ostvarenju poslovne strategije i ciljeva u postojećem i budućem okruženju, a utvrđuje se na nivou Banke. Apetit za rizik obuhvata određivanje namjere za preuzimanje rizika kao i određivanje tolerancije prema riziku u smislu određivanja nivoa rizika koju Banka smatra prihvatljivom, a definiše se internim sistemom limita u odnosu na upravljanje svim materijalnih oblicima rizika.

Nadzorni odbor Banke na godišnjoj osnovi usvaja Strategiju upravljanja rizicima, u kojoj se u skladu s poslovnom strategijom, na godišnjoj osnovi na nivou Banke utvrđuje apetit za rizik, osnovne strateške smjernice planiranja kapitala, ciljeve upravljanja rizicima i osnovna načela ovladavanja rizicima, uključujući rizike koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja u kojem Banka posluje te uzimajući u obzir stanje poslovnog ciklusa u kojem je Intesa Sanpaolo banka.

U skladu sa strateškim ciljevima definisanim u Strategiji upravljanja rizicima, rizici preuzeti radi postizanja poslovnih planova i ciljeva obuhvaćeni su primjereno definisanim sistemom upravljanja rizicima. Sve poslovne aktivnosti i povezani rizici, usklađeni su sa pravilima definiranim za upravljanje rizicima i definiranim strukturama limita. Stoga, usklađenost strategije upravljanja rizicima i poslovne strategije je jedan od ključnih preduslova za izvršavanje redovnih aktivnosti. Usklađenost pozicija sa definisanim limitima izloženosti se prati i o tome se izvještava na redovnoj osnovi, dok se na polugodišnjoj osnovi priprema izvještaj o profilu rizika koje sadrži pregled profila rizika Banke kao i analiza izloženosti najznačajnijim rizicima.

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.1. Sistem upravljanja rizicima (nastavak)

Na kraju, osvrtno na 2020. fiskalnu godinu možemo zaključiti sljedeće:

- **Nije bilo značajnih promjena u ukupnom profilu rizičnosti.** Kreditni rizik i u nadolazećem razdoblju ostaje najznačajniji rizik uzimajući u obzir da kreditni portfolio čini najveći dio ukupne aktive Banke i s obzirom na neizvjesnost budućeg razvoja situacije s pandemijom COVID19.
Kao sastavni dio kreditnog rizika Banka je prepoznala relativno značajnu izloženost riziku koncentracije, te izračunava kapitalne zahtjeve uzimajući u obzir individualnu i sektorsku koncentraciju. Iako je trend niskih kamatnih stopa nastavljen, te nema najava za povećanjem istih Banka je, uzimajući u obzir činjenicu da se najveći dio portfolija Banke u svojoj suštini može tretirati kao proizvodi sa fiksnom kamatnom stopom prepoznala izloženost kamatnom riziku kao jedan od značajnih rizika te za isti izdvaja relativno značajan iznos kapitala. Iako Banka u posljednjih više od 10 godina uspješno posluje, te uz stabilan menadžment koji se nije značajno mijenjao ostvaruje zacrtane planove, Banka strateški rizik, koji u svojoj definiciji obuhvata poslovni rizik, rizik profitabilnosti i upravljački rizik smatra izuzetno značajnim te za isti izračunava kapitalne zahtjeve.
- Banka je dobro kapitalizirana: regulatorni kapital i raspoloživi interni kapital sastoje se najvećim dijelom od komponenti osnovnog kapitala (Tier I), što se općenito smatra najkvalitetnijim kapitalom;
- Aktivnostima praćenja i izvještavanja nisu utvrđena ozbiljna kršenja internih politika i pravila;
- Banka je bila usklađena sa svim ključnim strateškim limitima.

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.2. KATALOG RIZIKA

Katalog rizika

Katalogom rizika utvrđuju se vrste rizika i njihove definicije koje se primjenjuju u sistemu upravljanja rizicima uspostavljenom na nivou Banke. U nastavku su navedene vrste rizika obuhvaćene katalogom rizika.

Tabela 8

ISP BiH vrsta rizika	ISP BiH definicija rizika/podkategorije rizika
Strateški rizik	<p>Strateški rizik je rizik gubitaka do kojeg dolazi zbog nepostojanja dugoročne strategije razvoja banke, donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagođenosti promjenama u ekonomskom okruženju i sl.</p> <p>Strateški rizik obuhvaća i poslovni rizik. Poslovni rizik jeste negativna, neočekivana promjena obima poslovanja i/ili profitnih marži banke koja može dovesti do značajnih gubitaka i na taj način umanjiti tržišnu vrijednost banke. Do poslovnog rizika prije svega, može doći zbog značajnog pogoršanja tržišnog okruženja i promjenama u tržišnom takmičenju ili ponašanju potrošača na tržištu.</p> <p>Strateški rizik uključuje i Rizik profitabilnosti (rizik zarade) koji nastaje zbog neodgovarajućeg sistema i raspodjele zarade ili nemogućnosti banke da osigura odgovarajući, stabilni i održivi nivo profitabilnosti.</p> <p>Strateški rizik obuhvaća i Upravljački rizik. Upravljački rizik je rizik gubitaka koji dolazi zato što banka zbog svoje veličine i/ili kompleksnosti poslovanja ima ograničen kapacitet za uspostavljanje sofisticiranih upravljačkih mehanizama, sistema i kontrola.</p>
Reputacijski rizik	<p>Reputacijski rizik je rizik gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnoj praksi Banke, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mišljenje ili ne.</p> <p>Reputacijski rizik obuhvaća rizik gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog ili povezano s drugim rizicima.</p> <p>Reputacijski rizik obuhvaća rizik usklađenosti u dijelu koji se odnosi na rizik od gubitka ugleda što ga Banka može pretrpjeti zbog neusklađenosti s propisima, standardima i kodeksima te internim aktima.</p> <p>Reputacijski rizik obuhvaća ekološki rizik koji se odnosi na rizik gubitka ugleda što ga Banka može pretrpjeti zbog aktivnosti klijenta koje mogu imati nepovoljan utjecaj na okoliš, zdravlje, sigurnost i očuvanje prirodnih resursa ili zbog kršenja propisa iz područja zaštite okoliša.</p>
Kreditni rizici	<p>Kreditnim rizicima smatraju se:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Osnovni kreditni rizik 2) Rezidualni rizik, 3) Rizik države, 4) Koncentracijski rizik, 5) Valutno inducirani kreditni rizik. 6) Migracijski rizik 7) Rizik druge ugovorne strane 8) Kamatno inducirani kreditni rizik <p>Osnovni kreditni rizik je rizik gubitka do kojeg dolazi zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci.</p> <p>Rezidualni rizik je rizik gubitka koji nastaje ako su priznate tehnike smanjenja osnovnog kreditnog rizika kojima se koristi Banka manje djelotvorne nego što se očekivalo.</p> <p>Rizik države je rizik specifičan za plasmane odobrene izvan Bosne i Hercegovine u okviru međunarodnih kreditnih i investicijskih aktivnosti, a proizlazi iz privrednih i političkih faktora koji su specifični za određenu državu, te vezano za provedivost ugovora o plasmanu i mogućnosti realizacije kreditne zaštite unutar pravnog okvira pojedine države u određenom vremenskom razdoblju.</p> <p>Koncentracijski rizik je svaka pojedinačnadirektna ili indirektna, izloženost prema jednoj osobi,</p>

ISP BiH vrsta rizika	ISP BiH definicija rizika/podkategorije rizika
	<p>odnosno grupi povezanih osoba ili skup izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti privredni sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni poslovi ili roba, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja Banke.</p> <p>Valutno inducirani kreditni rizik jest rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci, a kojemu je Banka dodatno izložena zbog odobravanja plasmana u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu i koji proizlazi iz dužnikove izloženosti valutnom riziku.</p> <p>Migracijski rizik je rizik gubitka uslijed promjene fer vrijednosti kreditne izloženosti, a kao posljedica promjene rejtinga.</p> <p>Rizik druge ugovorne strane je rizik gubitka koji proizlaze iz neispunjavanja obveza druge ugovorne strane.</p> <p>Kamatno inducirani kreditni rizik jeste rizik koji proizlazi iz nemogućnosti dužnika da ispuni svoje finansijske obaveze prema banci, a kojemu je dodatno izložena kreditna institucija koja preuzima kreditni rizik iz izloženosti koje su vezane uz promjenivu kamatnu stopu.</p>
Tržišni rizici	<p>Tržišnim rizicima smatraju se:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Pozicijski rizik u knjizi trgovanja, 2) Valutni rizik, 3) Robni rizik u knjizi trgovanja. <p>Pozicijski rizik u knjizi trgovanja je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta ili, kod izvedenoga financijskog instrumenta, promjene cijene odnosno varijable, a što utječe na stavke u knjizi trgovanja. Pozicijski rizik u knjizi trgovanja dijeli se na opći pozicijski rizik i specifični pozicijski rizik. Opći pozicijski rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta nastale zbog promjene razine kamatnih stopa ili većih promjena na tržištu kapitala nevezanih uz bilo koju specifičnu karakteristiku toga financijskog instrumenta.</p> <p>Specifični pozicijski rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene pojedinačnoga financijskog instrumenta nastale zbog činitelja vezanih uz njegova izdavatelja, odnosno kod izvedenoga financijskog instrumenta uz izdavatelja osnovnoga financijskog instrumenta.</p> <p>Valutni rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene kursa valute i/ili promjene cijene zlata, a što utječe na stavke u knjizi trgovanja i/ili stavke u knjizi banke. Ova vrsta rizika ne obuhvaća valutni rizik koji je povezan s nepotpuno konsolidiranim vlasničkim udjelima u knjizi banke.</p> <p>Robni rizik u knjizi trgovanja je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene robe, a što utječe na stavke u knjizi trgovanja.</p> <p>Tržišni rizik uključuje i prilagodbu kreditnim vrednovanju ili CVAPrilagodba kreditnom vrednovanju (CVA) predstavlja prilagodbu vrijednosti portfelja derivatnih OTC instrumentalna, na način da odražava kreditni rizik druge ugovorne strane.</p> <p>Rizik namire je rizik gubitka koji proizlazi iz neispunjavanja obveza druge ugovorne strane.</p>
Rizik vlasničkih udjela u knjizi banke	<p>Rizik vlasničkih udjela u knjizi banke je rizik gubitka zbog nepovoljnih tržišnih kretanja koja se odnose na nepotpuno konsolidirane vlasničke udjele u knjizi banke, a uključuje i valutni rizik koji je povezan s nepotpuno konsolidiranim vlasničkim udjelima u knjizi banke.</p>
Rizik nekretnina	<p>Rizik ulaganja u nekretnine jest rizik gubitka koji proizlazi iz promjena tržišnih vrijednosti portfelja nekretnina u kreditnoj instituciji.</p>
Kamatni rizik u bankarskoj knjizi	<p>Kamatni rizik u bankarskoj knjizi je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige uslijed promjene kamatnih stopa.</p>

ISP BiH vrsta rizika	ISP BiH definicija rizika/podkategorije rizika
Likvidnosni rizik	<p>Rizik likvidnosti je rizik gubitaka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti banke da podmiri svoje dospjele novčane obaveze.</p> <p>Likvidnosnim rizicima smatraju se:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Rizik finansiranja likvidnosti, 2) Rizik tržišne likvidnosti. <p>Rizik financiranja likvidnosti je rizik da banka neće biti u stanju uspješno ispuniti očekivane i neočekivane sadašnje i buduće potrebe za novčanim sredstvima, te potrebe za instrumentima osiguranja, a da ne utječe na redovno dnevno poslovanje ili na financijski rezultat banke.</p> <p>Rizik tržišne likvidnosti je rizik koji proizlazi iz nemogućnosti banke da jednostavno napravi poravnanje pozicija ili eliminiira te pozicije po tržišnoj cijeni, zbog tržišnog poremećaja ili zbog nedovoljne dubine tržišta.</p> <p>Rizik likvidnosti obuhvata još i rizik unutardnevne likvidnosti, rizik prijevremnog odliva izvora finansiranja, rizik likvidne imovine, rizik koncentracije izvora finansiranja, rizik strukturne neusklađenosti</p>
Operativni rizik	<p>Operativni rizik je rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema ili vanjskih događaja.</p> <p>Operativni rizik uključuje pravni rizik koji se definira kao rizik gubitka zbog utvrđenih naknada ili izrečenih kazni i sankcija proisteklih iz pokrenutog sudskog, upravnog ili drugog postupka protiv društva po osnovi neispunjavanja ili kršenja ugovornih ili zakonskih obaveza, kao i gubitaka zbog poslovnih odluka za koje se ustanovi da su neprovedive i da negativno utječu na aktivnosti i finansijski položaj društva.</p> <p>Operativni rizik uključuje rizik usklađenosti u dijelu koji se odnosi na rizik gubitka zbog izricanja mjera i kazni, na rizik nastanka značajnog finansijskog gubitka ili ostalih gubitaka koje društvo može pretrpjeti zbog neusklađenosti s propisima, standardima, kodeksima i internim aktima, te na rizike povezane sa sprječavanjem pranja novca i sprječavanjem financiranja terorizma.</p> <p>Operativni rizik uključuje rizik informacijskog sistema u dijelu koji se odnosi na rizik gubitka koji proizlazi iz korištenja informacijske tehnologije odnosno informacijskog sistema.</p> <p>Operativni rizik uključuje rizik modela koji se predstavlja rizik gubitaka koji bi kreditna institucija mogla pretrpjeti zbog odluka koje bi se prvenstveno mogle temeljiti na rezultatima internih modela i to pogrešaka u oblikovanju, primjeni ili upotrebi tih modela.</p> <p>Rizik nesavjesnog ponašanja jeste postojeći ili potencijalni rizik gubitaka koji nastaje zbog neprimjerenog pružanja finansijskih usluga, uključujući slučajeve zlonamjernog ponašanja ili nehaja.</p>
Rizik eksternalizacije	<p>Rizik eksternalizacije je zajednički naziv za sve rizike koji nastaju kada banka ugovorno povjerava drugoj strani (pružaocima usluga) obavljanje aktivnosti koje bi inače obavljala sama.</p> <p>Pod eksternalizacijom se smatra svako ugovorno povjeravanje obavljanja aktivnosti banke pružaocima usluga, koje bi banka inače obavljala sama.</p> <p>Aktivnosti koje bi banka inače obavljala sama su aktivnosti koje banci omogućavaju obavljanje aktivnosti pružanja bankovnih i/ili finansijskih usluga, uključujući i aktivnosti kojima se podržava obavljanje tih aktivnosti.</p>
Rizik prekomjerne finansijske poluge	<p>Rizik prekomjerne finansijske poluge znači rizik koji proizlazi iz ranjivosti banke zbog finansijske poluge ili potencijalne finansijske poluge i koji može dovesti do neželjenih izmjena njezinog poslovnog plana, uključujući prislinu prodaju imovine što može rezultirati gubicima ili prilagodbom vrednovanja njezine preostale imovine.</p>

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.3. OPIS STRATEGIJA I POLITIKA ZA SVAKI POJEDINAČNI RIZIK

Strategija upravljanja rizicima

Strategija upravljanja rizicima je dokument kojim Banka, u skladu s poslovnom strategijom, na godišnjoj osnovi utvrđuje apetit za rizik, osnovne strateške smjernice planiranja kapitala, ciljeve upravljanja rizicima i osnovna načela ovladavanja rizicima, uključujući rizike koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja u kojem Banka posluje te uzimajući u obzir stanje poslovnog ciklusa u kojem je Banka.

Plan kapitala

Planom za kapital Banka, na godišnjoj osnovi, konkretizira se i precizira provođenje strateških ciljeva i smjernica za planiranje kapitala te utvrđuje vremenski horizont za njihovo ostvarenje s obzirom na utjecaj makroekonomskih faktora i promjenu smjera ekonomskog ciklusa na strateške planove, način na koji će Banka udovoljavati kapitalnim zahtjevima u budućnosti, relevantna ograničenja vezana za kapital (npr. učinak izmjene propisa ili donošenja novih propisa), kao i opći plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima (npr. način pribavljanja dodatnoga kapitala, ograničavanje poslovne aktivnosti ili primjena tehnika smanjenja rizika). Skupština Banke na prijedlog Nadzornog Odbora Banke na godišnjoj osnovi donosi plan za kapital.

Politike upravljanja rizicima

Politike upravljanja rizicima su dokumenti kojima Banka, po potrebi, na godišnjoj osnovi konkretizira i precizira provođenje strategije upravljanja rizicima. Politike se donose za upravljanje jednim rizikom ili većim brojem rizika, a njima se prvenstveno utvrđuju smjernice za ovladavanje rizicima te osnovni limiti i indikatori u odnosu na koje će se analizirati profil rizičnosti i izloženost rizicima. Isto tako, za slučajeve prekoračenja definisanih limita, određene su jasne eskalacijske procedure ovisno o vrsti prekoračenog limita.

Isto tako, sistem upravljanja rizicima uspostavlja se na nivou Banke te podrazumijeva usklađenost i koordiniranost aktivnosti svih organizacijskih dijelova banke u pogledu upravljanja rizicima.

Uprava osigurava odgovarajuću primjenu strategije upravljanja rizikom koja se utvrđuje u politikama za upravljanje rizicima za:

- Kreditni rizik;
- Operativni rizik;
- Tržišne rizike;
- Kamatni rizik u knjizi banke;
- Rizik likvidnosti

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.3. Opis strategija i politika za svaki pojedinačni rizik (nastavak)

Ciljevi i politike upravljanja kreditnim rizik

Sistem upravljanja kreditnim rizikom se sastoji od organizacione strukture, pravila, procesa, procedura, sistema i izvora koji imaju za cilj identifikovanje, mjerenje /procjenu, upravljanje, monitoring, i izvještavanje o izloženosti kreditnom riziku, odnosno, sveukupno upravljanje kreditnim rizikom, što podrazumijeva postojanje adekvatnog korporativnog upravljanja i kulture upravljanja kreditnim rizikom.

Osnovni elementi sistema upravljanja kreditnim rizikom Banke su:

1. **Strategija upravljanja rizicima i politika upravljanja kreditnim i srodnim rizicima** koji predstavljaju konkretizaciju strategije u smislu ukupnog apetita kreditnog rizika, limita, i pokazatelja praćenja profila rizika.
2. **Ključni procesi** sistema upravljanja kreditnim rizikom su:
 - proces kreditnog odobrenja;
 - proces kreditnog monitoringa (proces pregleda kredita);
 - proces ranog upozorenja (proces rane detekcije povećanog kreditnog rizika) - PCEM;
 - proces klasifikacije imovine kako je definisano odlukama Agencije za bankarstvo FBiH (FBA) i Pravilima ISP Grupe;
 - proces naplate;
 - proces upravljanja kolateralom;
 - analiza portfolija i proces monitoringa kreditnog rizika;
 - proces računanja adekvatnosti kapitala za kreditni rizik;
3. **Uloge i odgovornosti** u ključnim procesima sistema upravljanja kreditnim rizikom dodijeljene su sljedećim organizacionim jedinicama:
 - Direkcija upravljanja rizicima;
 - Direkcija za procjenu kreditnog rizika;
 - Direkcija naplate potraživanja;
 - Direkcija za analizu kreditnog portfolija i administracija;
 - Direkcija interne revizije;
 - Direkcija pravnih poslova;
 - Funkcija ugovaranja plasmana koja je organizirana u nekoliko organizacionih jedinica.

Funkcija kontrole rizika, sa odgovornostima u dijelu koji se odnosi na kontrolu kreditnog rizika koju obavlja Direkcija upravljanja rizicima, se definiše i uspostavlja posebnim internim propisima.

Glavne strateške odrednice upravljanja kreditnim rizikom sadržane su u Strategiji upravljanja rizicima i politikama upravljanja kreditnim rizikom.

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.3. Opis strategija i politika za svaki pojedinačni rizik – Kreditni rizik (nastavak)

Strategija upravljanja rizicima donosi se u pisanom obliku u skladu sa Smjernicama za opći okvir upravljanja rizicima, a u pogledu upravljanja kreditnim rizikom minimalno obuhvaća sljedeće:

- ciljeve i temeljna načela preuzimanja kreditnog rizika;
- apetit za kreditni rizik, odnosno razinu rizika kojeg Banka smatra prihvatljivim preuzeti u ostvarenju svoje poslovne strategije i ciljeva u postojećem poslovnom okruženju.

Politike upravljanja kreditnim rizikom i povezanim rizicima predstavljaju konkretizaciju Strategije za upravljanje rizicima u svrhu jednostavnog i učinkovitog upravljanja ukupnim nivoom kreditnog rizika kojeg je Banka spremna preuzeti. Kroz Politiku, koju jednom godišnje zajednički pripremaju poslovne linije i funkcije rizika, a usvaja Nadzorni odbor Banke, predstavlja se smjer i plan razvoja kreditnog portfelja Banke u predmetnoj poslovnoj godini. Politika obuhvata sljedeće cjeline:

- pregled općih smjernica i limita za upravljanje kreditnim portfeljem koji proizlaze iz analize okruženja te Strategije za upravljanje rizicima, a Politikom se nadopunjavaju, dalje razrađuju i definišu.
- pregled pravila i smjernica za pojedina poslovna područja (poslovanje sa stanovništvom i sa pravnim licima) i segmente klijenata kojima se na operativnom nivou konkretizira preuzimanje i upravljanje kreditnim rizikom.

Smjernice i pravila definisana Politikom upravljanja kreditnim rizikom dalje se ugrađuju u Kreditne priručnike Banke koji predstavljaju operativne dokumente i upute svima zaposlenicima uključenima u kreditne procese. Na taj način, Politika ima za cilj dati smjernice nižim organizacijskim dijelovima kako strukturirati transakcije te ostvariti portfeljske i budžetske ciljeve, čime ispunjava i svoju ulogu u edukaciji i širenju kulture upravljanja kreditnim rizikom na svim organizacionim nivoima Banke.

Ciljevi i politike upravljanja operativnim rizikom

Sistem upravljanja operativnim rizikom obuhvata načela, pravila, postupke i metode za upravljanje operativnim rizikom, te jasno definisane uloge i odgovornosti na svim nivoima upravljanja koje su utvrđene smjernicama za opći okvir upravljanja rizicima, pravilnicima, uputama, metodologijama i procedurama.

Glavni cilj upravljanja operativnim rizikom je identifikacija i mjerenje (kvantifikacija) rizika čime se omogućava praćenje i primjereno ublažavanje rizika radi usklađivanja sa sklonošću Banke izloženosti operativnom riziku.

Nivoi upravljanja operativnim rizikom su:

- Korporativna tijela (Uprava i nadzorna tijela Banke/Grupe) zadužena za uspostavljanje sistema upravljanja operativnim rizikom te za praćenje i nadziranje izloženosti operativnom riziku i adekvatnosti upravljanja operativnim rizikom;
- Decentralizirana razina rukovoditelja organizacijskih dijelova, procesa i projekata zadužena za identifikaciju, evidenciju, procjenu i praćenje identificiranih operativnih rizika;

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.3. Opis strategija i politika za svaki pojedinačni rizik – Operativni rizik (nastavak)

- Funkcija kontrole rizika zadužena za koordinaciju i kontrolu prikupljenih podataka o operativnim rizicima, analizu historijskih i očekivanih budućih događaja operativnog rizika i kvantifikaciju njihovih učinaka, te izvještavanje Uprave i nadzornih tijela Banke i Grupe;
- Svi uposlenici u svojim područjima nadležnosti aktivno sudjeluju u upravljanju operativnim rizikom te u integriranju upravljanja operativnim rizikom u svakodnevno poslovanje Grupe PBZ.

Identifikacija, mjerenje i praćenje rizika provodi se kroz sljedeće procese:

- prikupljanje i analiza podataka o internim gubicima obuhvata prikupljanje podataka o događajima koji su se dogodili u Banci ili drugoj članici Grupe PBZ i koji su povezani s njihovom izloženošću operativnom riziku;
- prikupljanje i analiza podataka o vanjskim gubicima obuhvata prikupljanje podataka o događajima koji su se dogodili u kreditnim ili financijskim institucijama izvan Grupe PBZ, a ti su događaji povezani s izloženošću tih institucija operativnom riziku i
- proces samo dijagnoze koji obuhvata analizu scenarija i procjenu poslovnog okruženja. Analiza scenarija (SA) obuhvata kvantifikaciju, odnosno mjerenje operativnog rizika na temelju procjene posljedica mogućih budućih događaja, u smislu njihove učestalosti, prosječnog iznosa te scenarija u najgorem mogućem slučaju. Procjena okruženja (VCO) obuhvata kvalitativnu ocjenu operativnog rizika po faktorima rizika (uzrocima rizika) na način da se procjenjuje važnost svakog pojedinog faktora rizika te razina njegovog ovladavanja.

Banka mjeri/procjenjuje identifikovane operativne rizike u svim svojim aktivnostima, proizvodima, procesima i projektima.

Politikom upravljanja operativnim rizikom definisan je apetit za operativni rizik, praćenje izloženosti operativnom riziku i iskorištenosti limita, eskalacijske postupke u slučaju prekoračenja limita te smjernice i načine ovladavanja operativnim rizikom.

Apetit za operativni rizik, odnosno sklonost preuzimanju operativnog rizika na nivou Banke predstavlja iznos, odnosno nivo rizika koju Banka smatra prihvatljivom preuzeti u ostvarenju poslovne strategije i ciljeva u postojećem i budućem okruženju. Temelji se na operativnim gubicima, prikupljenim u procesu prikupljanja podataka i na temelju procjena ukupnih očekivanih gubitaka u postupku analize scenarija kao sastavnom dijelu procesa samo dijagnoze.

Praćenje operativnog rizika podrazumijeva redovno analiziranje i strukturiranje rezultata identificiranja i mjerenja/procjenjivanja operativnog rizika, analizu profila rizičnosti te informacija o aktivnostima ovladavanja operativnog rizika.

Ovladavanje operativnim rizikom podrazumijeva preventivne i korektivne aktivnosti radi smanjenja izloženosti operativnom riziku, izbjegavanje rizičnih aktivnosti, unaprjeđenje i promjene u procesima, uvođenje internih kontrola te prijenos operativnog rizika na treće osobe kroz osiguranje i ostale specifične financijske instrumente. Ovladavanje operativnim rizikom provodi se za identifikovane operativne rizike u svim aktivnostima, proizvodima, procesima i projektima Banke.

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.3. Opis strategija i politika za svaki pojedinačni rizik – Operativni rizik (nastavak)

Cilj izvještavanja o operativnom riziku je pružanje podrške za učinkovito upravljanje operativnim rizikom na svim nivoima odgovornosti.

Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunava se primjenom jednostavnog pristupa- BIA.

Ciljevi i politike upravljanja tržišnim rizikom

Glavni cilj modela upravljanja tržišnim rizikom jeste da se osiguraju sigurne i ispravne aktivnosti Banke, sa ciljem održavanja izloženosti tržišnom riziku unutar definiranih ograničenja i pragova.

Okvir upravljanja tržišnim rizikom Banke uključuje sljedeće elemente:

- principi, pravila, politike, procedure i metode koje imaju za cilj upravljanje tržišnim rizikom definiranim u internim propisima;
- proces upravljanja tržišnim rizikom koji uključuje upravljanje, identifikaciju i mjerenje, monitoring, izvještavanje;
- striktno definisane menadžerske odgovornosti i aktivnosti unutar ugovorenih standarda i uspostavljenih limita;
- učinkovit nadzor odbora i menadžmenta kroz detaljan i sveobuhvatan sistem protoka informacija.

Politikom upravljanja tržišnim rizicima Banka definiše svoj apetit prema riziku i to u smislu **neočekivanog gubitka** (rizična vrijednost VaR koja predstavlja potencijalni maksimalni gubitak u jednom danu izračunato sa 99% sigurnošću) i **ograničene izloženosti u zavisnosti o vrsti emitenta** (limiti emitenta).

Osim VaR limita, apetit prema riziku se definiše i ograničenjima ovisno o vrsti izdatelja kao ukupan nominalni limit za određenu vrstu izdatelja te za pojedinog izdatelja obzirom na njegov rejting.

Rizična vrijednost i drugi limit se računaju i prate na dnevnoj osnovi i izvještavaju svim relevantnim poslovnim funkcijama i funkcijama za upravljanje rizikom, uključujući Upravu Banke.

Ciljani profil tržišnog rizika Banke je detaljno definisan u Polici upravljanja tržišnim rizikom koju odobrava Uprava i Nadzorni odbor.

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.3. Opis strategija i politika za svaki pojedinačni rizik – Tržišni rizik (nastavak)

Ciljevi i politike upravljanja kamatnim rizikom u knjizi banke

Glavni cilj modela upravljanja kamatnim rizikom jeste da se osiguraju sigurne i ispravne aktivnosti Banke, sa ciljem održavanja izloženosti riziku kamatne stope unutar definisanih limita i pragova.

Okvir upravljanja rizikom kamatne stope Banke uključuje sljedeće elemente:

- Sistem za mjerenje, ocjenjivanje i izvještavanje o izloženosti riziku kamatne stope;
- Dokumentacija za upravljanje kamatnim rizikom sa jasno definisanim okvirom, smjericama, modelima i pretpostavkama koje se koriste u procesu upravljanja rizikom;
- striktno definisane menadžerske odgovornosti i aktivnosti unutar ugovorenih standarda i uspostavljenih limita;
- učinkovit nadzor odbora i menadžmenta kroz detaljan i sveobuhvatan sistem protoka informacija.

Za procjenu i praćenje izloženosti kamatnom riziku Banka primjenjuje eksterne i interne standarde.

Eksterni standardi Agencije za bankarstvo FBiH predstavljaju regulatorne limite koje je propisala Agencija za bankarstvo FBiH i odnose se na dovoljan nivo regulatornog kapitala Banke koja bi osigurala pokriće za procijenjenu promjenu ekonomske vrijednosti knjige banke.

Interni standardi za upravljanje kamatnim rizikom u Banci se sastoje od sljedećih osnovnih modela za mjerenje rizika kamatne stope:

- analiza promjene kamatne stope;
- osjetljivost promjene fer vrijednosti;
- osjetljivost neto kamatnog prihoda.;

Struktura limita za kamatni rizik, u skladu s okvirom za mjerenje rizika, ima za cilj održati nizak nivo izloženosti, što je u skladu s apetitom rizika. Limiti kamatnog rizika u bankarskoj knjizi su izraženi kako u smislu **osjetljivosti promjene** ekonomske vrijednosti (ΔEVE), uzimajući u obzir relevantnost koja se pripisuje upravljanju bankarskom knjigom u srednjoročnoj perspektivi i u smislu **osjetljivosti promjene neto prihoda od kamata** (ΔNII) da ostvaruje zarade i efekte bilansa stanja na promjene stopa u kratkoročnom roku.

Ovi limiti su također propisani detaljno u ISP BiH smjericama za upravljanje kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi i periodično se revidiraju.

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.3. Opis strategija i politika za svaki pojedinačni rizik (nastavak)

Ciljevi i politike upravljanja rizikom likvidnosti

Glavni cilj upravljanja likvidnošću jeste da se osiguraju sigurne i ispravne aktivnosti Banke, sa ciljem održavanja izloženosti riziku likvidnosti unutar definiranih limita i pragova.

Okvir upravljanja rizikom likvidnosti Banke uključuje sljedeće elemente:

- učinkovit nadzor odbora i menadžmenta kroz detaljan i sveobuhvatan sistem protoka informacija;
- Sistem za mjerenje, ocjenjivanje i izvještavanje o izloženosti riziku likvidnosti;
- dokumentacija za upravljanje rizikom likvidnosti sa jasno definisanim okvirom, smjericama, modelima i pretpostavkama koje se koriste u procesu upravljanja rizikom;
- striktno definisane menadžerske odgovornosti i aktivnosti unutar ugovorenih standarda i uspostavljenih limita;
- stres testiranje uključujući formalni plan za nepredviđene aktivnosti za krize likvidnosti

Za procjenu i praćenje izloženosti riziku likvidnosti Banke, koriste se eksterni standardi i interni standardi kako slijedi:

1) Eksterni standardi Agencije za bankarstvo FBiH (FBA) predstavljaju regulatorne limite koje propisuje FBA:

- Ročna usklađenost finansijske aktive i pasive;
- Obavezna rezerva u centralnoj banci BiH.
- koeficijent pokrića likvidnosti (LCR);

2) Interni standardi za upravljanje likvidnosti u Banci su sljedeći osnovni modeli za mjerenje rizika likvidnosti:

- monitoring unutar dnevne likvidnosti;
- monitoring rezervi likvidnosti;
- limiti za projicirane kumulativne wholesale izloženosti;
- omjer stabilnog neto finansiranja (NSFR);
- stres testiranje;
- omjeri koncentracije;
- pokazatelji plana za slučaj krize likvidnosti¹

Ciljani profil rizika likvidnosti Banke je detaljno definisan u Polici upravljanja rizikom likvidnosti koju odobrava Uprava i Nadzorni odbor.

¹ Zahtjevi u kriznim situacijama likvidnosti su propisani u Politici upravljanja rizikom likvidnosti.

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.4. TESTIRANJE OTPORNOSTI NA STRES

Testiranje otpornosti na stres

Testiranje otpornosti na stres sastavni je dio sistema upravljanja rizicima, a provodi se za interne upravljačke potrebe i na zahtjev nadzornih tijela. Stres test za interne upravljačke potrebe obuhvata sveobuhvatno testiranje otpornosti na stres kao i testiranje otpornosti na stres na nivou pojedinog rizika:

- **Testiranje otpornosti na stres u okviru ICAAP-a**

Sveobuhvatni okvir testiranja otpornosti u okviru ICAAP-a služi kao dodatni alat za praćenje potencijalnih dodatnih kapitalnih zahtjeva zbog nastanka stresnog scenarija.

Rezultati testiranja se smatraju dopunom potrebnog internog kapitala u osnovnom scenariju, radi osiguravanja konzervativnog planiranja kapitala uvažavajući utjecaj potencijalnih stresova. Stres se izračunava polugodišnje, temeljem iskustvenih pretpostavki ISP Grupe i u nekim slučajevima se prilagođava za specifične lokalne karakteristike.

- **Testiranje otpornosti na stres u okviru pripreme Plana oporavka**

Primjenjuje se tzv. „reverse stress test“, stresni scenariji pretpostavljeni u kontekstu plana oporavka razmatraju sistemske i idiosinkratične događaje. Fokusirani su na elemente osjetljivosti za Banku te mogu proizvesti najteže učinke u pogledu manjka kapitala i likvidnosti. Provodi se jednom godišnje, metodologiju i scenarije definiše Direkcija upravljanja rizicima.

- **Testiranje otpornosti na stres na nivou pojedinog rizika**

Testiranje otpornosti na stres čini sastavni dio cjelokupnog sistema upravljanja rizicima o čijim rezultatima se redovito obavještava rukovodstvo Banke te služi kao relevantan input za donošenje odluka o upravljanju rizicima.

Nevezano uz postupke sveobuhvatnih testiranja otpornosti na stres Banka je uspostavila redovne postupke za provođenje testiranja otpornosti na stres (tržišni, kamatni, rizik likvidnosti).

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.5. SISTEM INTERNIH KONTROLA I NAČIN ORGANIZACIJE KONTROLNIH FUNKCIJA

Sistem internih kontrola i način organizacije kontrolnih funkcija

Sistem internih kontrola je skup procesa i postupaka uspostavljenih za adekvatnu kontrolu rizika, praćenje učinkovitosti i djelotvornosti poslovanja Banke, pouzdanosti njezinih financijskih i ostalih informacija te usklađenosti s propisima, internim aktima, standardima i kodeksima radi osiguranja stabilnosti poslovanja Banke.

Uzimajući u obzir veličinu i složenost organizacijske strukture Banke te opseg i složenost poslovanja, sistem internih kontrola je razvijen i prilagođen tako da na optimalan način podržava i nadzire redoviti tijek poslovnih aktivnosti, kao i pojedine specifične situacije koje mogu nastati.

Pri organizaciji sistema internih kontrola Banka se rukovodi sljedećim načelima:

- adekvatna organizacijska struktura i kultura uz uspostavu kontrolnih funkcija;
- adekvatne kontrolne aktivnosti i ispravna podjela dužnosti;
- precizno definirane i uspostavljene dužnosti, odgovornosti i ovlasti među zaposlenicima kako bi se izbjegao sukob nadležnosti i interesa, podržano odgovarajućim resursima, procedurama i informatičkom podrškom;
- identifikacija, mjerenje i analiza rizika;
- adekvatne interne kontrole integrirane u poslovne procese i aktivnosti Banke, te provođenje efikasnog programa interne i eksterne revizije Banke;
- uspostava odgovarajućih procedura za zaštitu aktive Banke;
- uspostava administrativnih i računovodstvenih kontrola Banke;
- procjena efekata eksternalizacije poslovnih aktivnosti na sisteme internih kontrola;
- uspostava procesa kojim se osigurava pravovremeno, istinito i tačno javno objavljivanje podataka i informacija Banke, te provjera njihove tačnosti, kao i informacija potrebnih za nadzor na konsolidovanoj osnovi;
- pravodobnost, pouzdanost i dostupnost informacija za svaku poslovnu aktivnost i u obliku odgovarajućih internih finansijskih ili nefinansijskih podataka, i u obliku eksternih (tržišnih) informacija o događajima koji utječu ili mogu utjecati na aktivnosti Banke, kao preduvjet da svi sudionici kontrolnih aktivnosti mogu ispunjavati svoje obveze;
- odgovarajuća informatička podrška;
- uspostava djelotvornih komunikacijskih kanala koji će zaposlenicima osiguravati pristupi provođenje internih politika i procedura koje se tiču njihovih dužnosti i odgovornosti te koji osiguravaju pravodobni dotok relevantnih informacija zaposlenicima;
- djelotvoran nadzor (reviziju) interne revizije nad ključnim rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju (nadzor pruža mogućnost pravodobne detekcije i otklanjanja nedostataka u sistemu internih kontrola ili njegovim pojedinim dijelovima);
- kontinuirano praćenje djelotvornosti sistema internih kontrola, uz redovitu ocjenu funkcioniranja najmanje jednom godišnje;
- adekvatno izvještavanje nadzornih tijela.

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.5 Sistem internih kontrola i način organizacije kontrolnih funkcija (nastavak)

Banka uspostavlja i provodi djelotvoran sistem internih kontrola u svim područjima poslovanja koji obuhvata najmanje:

- primjerenu organizacijsku strukturu, organizacijsku kulturu i etičnost u obavljanju poslovnih aktivnosti;
- primjerene kontrolne aktivnosti i podjelu dužnosti, prikladne interne kontrole integrirane u poslovne procese i aktivnosti Banke, te provođenje efikasnog programa interne i eksterne revizije Banke;
- uspostavu i održavanje odgovarajućeg računovodstva Banke;
- prikladne računovodstvene i administrativne kontrole;
- uspostava kontrolnih funkcija Banke;
- efikasnu zaštitu aktive Banke;
- efikasnu zaštitu banke od zloupotreba u kriminalne svrhe (pranje novca, pljačke, terorizam, i drugo).

Banka uspostavlja i provodi djelotvorne sisteme internih kontrola u svim područjima poslovanja na način da uspostavlja tri kontrolne funkcije:

- funkcija interne revizije
- funkcija praćenja usklađenosti,
- funkcija kontrole rizika,

Pojedina kontrolna funkcija ne može biti organizirana u sklopu druge kontrolne funkcije. Navedene funkcije neovisne su o poslovnim aktivnostima Banke te su međusobno neovisne. Svaka funkcija neovisno i izravno izvještava osobe i/ili tijela u skladu sa zakonima, propisima i internim aktima Banke i matične banke.

Tokom 2020 godine u okviru kontrole funkcije interne revizije te funkcije kontrole rizika promjena rukovodioca kontrolni funkcija nije bilo dok je u okviru funkcije praćenja usklađenosti tokom 2020 godine promijenjen rukovodilac i imenovan novi.

Funkcija interne revizije

Banka je svoju funkciju Interne revizije organizovala kao zaseban organizacijski dio, funkcionalno i organizacijski nezavisan od ostalih aktivnosti koje revidira kao i od ostalih organizacijskih dijelova u Banci. Funkciju Interne revizije u Banci provodi Direkcija interne revizije.

Interna revizija je nezavisno i objektivno jamstvo i savjetodavna aktivnost rukovođena filozofijom dodatne vrijednosti s namjerom poboljšanja poslovanja organizacije. Ona pomaže organizaciji u ispunjavanju njenih ciljeva uvodeći sistematski i disciplinovan pristup procjenjivanju i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizicima, kontrole i korporativnog upravljanja.

Vizija Interne revizije je biti visoko djelotvorna funkcija Interne revizije koja ispunjava očekivanja svojih interesno-uticajnih grupa i pridržava se Međunarodnih standarda za profesionalno obavljanje Interne revizije, što će joj omogućiti da bude poslovni

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.5. Sistem internih kontrola i način organizacije kontrolnih funkcija (nastavak)

partner i pouzdan savjetnik prepoznat kao pokretačka snaga kulture upravljanja, odgovornosti, usklađenosti i izvršenja koja pomaže u postizanju ciljeva organizacije.

Svrha Interne revizije je obavljanje trećeg nivoa kontrole, praćenje ispravnosti provođenja poslovnih aktivnosti putem direktnog nadzora i procesa upravljanja rizikom. Interna revizija ocjenjuje sveobuhvatnost, adekvatnost, funkcionalnost i pouzdanost organizacijske strukture i ostalih komponenti sistema internih kontrola, informirajući korporativna tijela o svim mogućim poboljšanjima. Na osnovu rezultata provedenih kontrola, daje preporuke korporativnim tijelima. Interna revizija posebno ocjenjuje proces upravljanja rizicima i upravljanje korporativnim procesima, uključujući i mogućnost identifikacije i prikazivanja pogrešaka i nepravilnosti. U tom kontekstu, također revidira kontrolne funkcije za praćenje rizika i usklađenost s propisima. Vrednovanje sistema internih kontrola koje proizlazi iz obavljenih provjera se periodično prenosi Odboru za reviziju, Nadzornom odboru i Upravi.

Interna revizija također je odgovorna za procjenu učinkovitosti procesa dijeljenja i primjene RAF (Risk Appetite Framework), interne koherentnosti cjelokupnog modela i poslovanja koje su u skladu s RAF-om. Interna revizija nadgleda proces mjerenja, upravljanja i kontrole izloženosti u operativnom i kreditnom riziku, te provodi aktivnosti samoprocjene za ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

Funkcija praćenja usklađenosti

Funkcija praćenja usklađenosti Banke se obavlja u okviru Odjela za usklađenost, koji je sastavni dio sistema internih kontrola Banke, uz funkciju upravljanja rizicima i funkciju interne revizije.

Funkcija praćenja usklađenosti osigurava usklađenost poslovanja Banke kao kreditne institucije sa propisima, standardima i kodeksima, te internim aktima. Banka uspostavlja stalnu i djelotvornu funkciju praćenja usklađenosti neovisnu o ostalim aktivnostima. Nezavisnost i objektivnost kontrolne funkcije praćenja usklađenosti je osigurana kroz neovisnost u radu ove funkcije u odnosu na druge aktivnosti u Banci. Voditelj Odjela za usklađenost i zaposlenici koji učestvuju u implementaciji aktivnosti funkcije praćenja usklađenosti, ne smiju biti stavljeni u poziciju stvarnog ili potencijalnog sukoba interesa između svojih odgovornosti za implementaciju aktivnosti funkcije praćenja usklađenosti i bilo kakvih drugih odgovornosti.

Funkcija praćenja usklađenosti garantuje postojanje pravila, postupaka i operativnih praksi koje učinkovito sprječavaju zaobilaženje ili kršenje važećih propisa u području svih poslovnih aktivnosti Banke, uključujući i područje sukoba interesa, zaštite potrošača i kreditiranja potrošača, transparentnosti, platnih sistema, sigurnosti i zdravlja na radu, zaštite ličnih podataka itd.

Funkcija praćenja usklađenosti predstavlja sistem procesa uspostavljenih sa ciljem osiguranja da Banka posluje u skladu sa svim relevantnim zakonskim i regulatornim zahtjevima, kao i ostali standardi, smjernicama matične banke, kodeksima i usvojenim dobrim profesionalnim praksama.

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.5. Sistem internih kontrola i način organizacije kontrolnih funkcija (nastavak)

Nositelj funkcije praćenja usklađenosti je Odjel za usklađenost, sa primarnim zadatkom postizanja niže opisanih ciljeva i aktivnosti usklađenosti. Oficir za usklađenost upravlja Odjelom za usklađenost.

Nadzorni odbor Banke osigurava uvjete za uspostavljanje učinkovite funkcije praćenja usklađenosti poslovanja u Banci i nadzire njezino funkcionisanje, kao i strateške godišnje planove rada funkcije praćenja usklađenosti i usvaja kvartalne, polugodišnje i godišnje izvještaje ove funkcije.

Voditelja Odjela za usklađenost kao rukovodioca kontrolne funkcije praćenja usklađenosti imenuje i razrješava Nadzorni odbor Banke.

Rukovodilac funkcije praćenja usklađenosti izvještava direktno Nadzorni odbor i Odbor za reviziju i kvartalno sudjeluje na njihovim sjednicama.

Zadaci povezani sa funkcijom praćenja usklađenosti uključuju najmanje sljedeće aktivnosti:

- praćenje usklađenosti poslovanja Banke sa Zakonom o bankama Federacije BiH, Zakonom o bankama Republike Srpske, propisima Agencije za bankarstvo Federacije BiH, Agencije za bankarstvo Republike Srpske i drugim važećim zakonima i propisima u Bosni i Hercegovini, standardima opreznog bankarskog poslovanja, procedurama o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao i drugim aktima kojima se uređuje poslovanje Banke,
- identificiranje propusta i procjenu rizika kao posljedice neusklađenosti poslovanja banke sa zakonom i drugim propisima, posebno rizika od provođenja nadzornih mjera i sankcija Agencije i drugih nadležnih organa, finansijskih gubitaka, kao i reputacijski rizik;
- savjetovanje Uprave Banke i drugih odgovornih osoba o načinu primjene relevantnih zakona, standarda i pravila, uključujući i informacije o tekućim poslovima iz tih područja, pružanje savjeta i podrške ostalim strukturama Banke u vezi sa svim pitanjima koja se odnose na rizik usklađenosti. Savjetodavna i pomoćna usluga koju pruža Odjel za usklađenost odnosi se na učinkovito usklađivanje korporativnih procesa i aktivnosti, a dopunjena je pravnim mišljenjima Direkcije pravnih poslova;
- procjenjuje učinke promjena relevantnih propisa na poslovanje Banke, te predlaže organizacijske i proceduralne promjene radi osiguravanja adekvatnog upravljanja rizikom usklađenosti, u saradnji sa Direkcijom HR i Organizacije, te sa obzirom na pravne aspekte, sa Direkcijom pravnih poslova;
- provodi provjeru usklađenosti novih proizvoda ili novih postupaka sa relevantnim zakonima i propisima, kao i sa izmjenama i dopunama propisa, polazeći od tumačenja zakona i propisa koja daje Direkcija pravnih poslova
- savjetuje u dijelu pripreme programa stručnog usavršavanja zaposlenika koji se odnose na područja relevantna za funkciju praćenja usklađenosti
- priprema novu internu regulativu i izvještaje, prati provođenje odluka/zaključaka tijela Banke iz domene funkcije praćenja usklađenosti, te procjenjuje stepen rizika usklađenosti kada utvrdi njegovo postojanje;
- praćenje usklađenosti ICAAP-a sa zakonskim propisima, podzakonskim aktima i drugim propisima i standardima pravilnog bankarskog poslovanja, kao i sa internim

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.5. Sistem internih kontrola i način organizacije kontrolnih funkcija (nastavak)

aktima Banke, utvrđivanje propusta i procjena rizika koji proizlaze iz neusklađenosti, te procjena učinaka izmijene relevantnih propisa o poslovanju Banke i slično.

Prema ovom stajalištu, Odjel za usklađenost ovlašten je posebno za poduzimanje sljedećih aktivnosti:

- na godišnjem nivou utvrđuje i procjenjuje rizik usklađenosti kojem je izložena Banka, utvrđuje vremenski okvir za intervencije sa ciljem otklanjanja utvrđenih nedostataka (uključujući politike i procedure, te njihovu primjenu i/ili implementaciju) koji su proizašli iz postojećih procesa rada, te definisanja način upravljanja aktivnostima sa ciljem prevencije nastanka novog rizika neusklađenosti. Upravu Banke, Odbor za reviziju i Nadzorni odbor izvještava o rezultatima i nalazima godišnje procjene rizika u skladu sa metodologijom matične banke
- priprema godišnji plan rada funkcije praćenja usklađenosti
- osigurava pravodobnu pripremu sveobuhvatnog godišnjeg izvještaja o radu funkcije praćenja usklađenosti koje podnosi Upravi Banke, Odboru za reviziju i Nadzornom odboru, te sudjeluje u radu navedenih tijela
- osigurava pravodobnu pripremu sveobuhvatnog polugodišnjeg izvještaja o radu funkcije praćenja usklađenosti koje podnosi Upravi Banke, Odboru za reviziju i Nadzornom odboru, te sudjeluje u radu navedenih tijela
- osigurava promptnu pripremu kvartalnog izvještaja o aktivnostima funkcije praćenja usklađenosti koje podnosi Upravi Banke, Odboru za reviziju i Nadzornom odboru
- koordinira aktivnosti vezane za implementaciju regulative matične banke, te ujedno predstavlja bitan komunikacijski kanal između Banke i matične Banke
- upravlja situacijama koje predstavljaju ili mogu predstavljati sukobe interesa, na način da definiše način njihova rješavanja
- upravlja odnosima sa regulatornim/nadzornim tijelima glede pitanja iz domene funkcije praćenja usklađenosti, na način da koordinira odgovore na zahtjeve upućene od strane nadležnih tijela Banci
- upravlja događajima neusklađenosti na način da nudi pomoć i saradnju organizacijskim dijelovima, čime se osigurava identifikacija te poduzimanje potrebnih intervencija kako bi se premostio svaki organizacijski i/ili proceduralni nedostatak
- uz podršku Direkcije HR i Organizacije provjerava unutrašnju usklađenost sistema nagrađivanja Banke, sa posebnim osvrtom na plate i nagrade, sa ciljem usklađivanja sa pravilima, etičkim kodeksom i standardima ponašanja primjenjivim na Banku.

Uloga Odjela za usklađenost, kao nosioca kontrolne funkcije praćenja usklađenosti, u odnosu na relevantan regulatorni okvir za procjenu i upravljanja rizikom usklađenosti je definisanje smjernica i metodoloških pravila, koordiniranje inicijative u vezi sa usklađenosti sa ciljem određivanja prioriteta u odnosu na specifični događaj rizika, provjeravanje njihove učinkovite primjene od strane nadležnih organizacijskih dijelova Banke, te sastavljanje primjerenih izvješća o pripadajućim podacima za nadležna tijela Banke i/ili za matično društvo.

Prilikom provedbe gore navedenih aktivnosti Funkcija praćenja usklađenosti posebno pažnju posvećuje uticaju izmjene relevantnih propisa na kapital Banke kao ključnu odrednicu stabilnosti.

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.5. Sistem internih kontrola i način organizacije kontrolnih funkcija (nastavak)

Funkcija praćenja usklađenosti je neovisna o aktivnostima i poslovnim linijama koje prati i nadzire. Pored navedenih poslova, funkcija praćenja usklađenosti obavlja sve propisane aktivnosti u skladu s pozitivnim propisima, regulativom matične kompanije, kao i internim aktima Banke.

S obzirom na složenost i različitost aspekata djelovanja i organizacije Banke, pri provođenju funkcije praćenja usklađenosti aktivno sudjeluju sve organizacijske jedinice Banke, a nositelj funkcije praćenja usklađenosti je Odjel za usklađenost.

Detaljnije uloge i odgovornosti nositelja i drugih sudionika u provedbi funkcije praćenja usklađenosti definisane su Politikom praćenja usklađenosti, te poslovnim modelom, odnosno organizacijskim pravilnikom

Funkcija kontrole rizika

Funkcija kontrole rizika organizirana je unutar Sektora za upravljanje i kontrolu rizika i to u okviru Direkcije upravljanja rizicima. Funkcija kontrole rizika definiše i procjenjuje adekvatnost sistema upravljanja rizicima i prati ukupnu izloženost riziku. Cilj funkcije kontrole rizika Banke je kontinuirani rad na uspostavljanju i unaprjeđenju sveobuhvatnog i učinkovitog sistema za kontrolu i upravljanje rizikom, koji je proporcionalan prirodi, obuhvatu i složenosti usluga koje Banka pruža i usklađen sa profilom rizika Banke i PBZ Grupe, uzimajući u obzir regulatorne zahtjeve Agencije za bankarstvo FBiH i smjernice PBZ Grupe.

Ključne uloge i odgovornosti funkcije kontrole rizika su:

- predlaganje Upravi Banke usvajanja Općih pravila za upravljanje rizicima, te pravilnika za upravljanje rizicima (uključujući Proces interne procjene adekvatnosti kapitala – ICAAP i adekvatnosti likvidnosti ILAAP);
- predlaganje Upravi Banke donošenja metodologija, uputa kojima se detaljno propisuje identificiranje i mjerenje/procjenjivanje rizika, testiranje otpornosti na stres, ovladavanje rizicima, praćenje i izvješćivanje o rizicima u području upravljanja rizicima;
- predlaganje Upravi Banke usvajanja pristupa koji se primjenjuje za izračun za adekvatnosti kapitala;
- usvajanje pravila, instrukcija i metodologija za planiranje, izračun i kontrolu adekvatnosti kapitala i adekvatnosti likvidnosti (prema regulatoru i interno);
- predlaganje Upravi Banke strategije upravljanja rizicima i politika i pravila upravljanja rizicima;
- predlaganje Upravi Banke odluka o limitima izloženosti u skladu sa strategijom upravljanja rizicima i politikama upravljanja rizicima;
- predlaganje Upravi Banke aktivnosti za ovladavanje rizicima u skladu sa strategijom i politikama upravljanja rizicima;
- predlaganje Upravi Banke integriranja upravljanja rizicima u svakodnevno poslovanje, a posebice u donošenje poslovnih odluka;
- provođenje aktivnosti identificiranja rizika, mjerenja/procjenjivanja rizika i testiranja otpornosti na stres;
- analiziranje rizika (uključujući i rizike kod novih proizvoda ili novih tržišta);

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.5. Sistem internih kontrola i način organizacije kontrolnih funkcija (nastavak)

- sudjelovanje u izračunu adekvatnosti kapitala i likvidnosti;
- praćenje izloženosti rizicima, profila rizičnosti i adekvatnosti kapitala uključujući praćenje strukture limita rizika;
- provjeravanje primjene i efektivnosti metoda i postupaka za upravljanje rizicima;
- ispitivanje i vrednovanje adekvatnosti i efektivnosti unutarnjih kontrola u procesu upravljanja rizicima;
- izvještavanje o rizicima, adekvatnosti kapitala i likvidnosti višeg rukovodstva Banke, člana Uprave Banke nadležnog za kontrolu rizika, Uprave Banke, Nadzornog odbora Banke, Odbor za upravljanje kreditnim rizicima Banke, Odbor za upravljanje finansijskim rizicima Banke, Direkciju interne revizije Banke, Odbora za reviziju Banke te po potrebi drugih funkcija i organizacijskih dijelova Banke;
- izvještavanje Privredne Banke Zagreb d.d. o rizicima, adekvatnosti kapitala i likvidnosti;
- predlaganje Upravi Banke godišnjeg plana rada Funkcije kontrole rizika Banke i usvajanje planova operativnih aktivnosti na bazi godišnjeg plana rada Funkcije kontrole rizika Banke;
- izvještavanje Upravi Banke, Odboru za reviziju ili Nadzornom odboru Banke o aktivnostima Funkcije kontrole rizika Banke;
- izvršavanje kontrola kako je definisano planom rada Funkcije kontrole rizika Banke.

Dodatno na gore navedene aktivnosti, Funkcija kontrole rizika Banke obavlja sve propisane aktivnosti u skladu sa važećim regulativama, zahtjevima Privredne Banke Zagreb d.d., kao i internim regulativama Banke.

U 2020. godini, redovne aktivnosti funkcije kontrole rizika provedene su prema planu i propisanim relevantnim internim propisima. Detaljan pregled provedenih aktivnosti kao i nalazi za kontrolisana područja dokumentovana su u Izvještajima o radu funkcije kontrole rizika. Izvještaji funkcije kontrole rizika na redovnoj osnovi dostavljaju se Upravi Banke, koja je rad funkcije kontrole ocijenila adekvatnim odnosno više nego adekvatnim.

Također, Funkcija kontrole rizika pored Uprave banke direktno izvještava i Nadzorni odbor Banke. Izvještaji Funkcije kontrole rizika redovno se dostavljaju i Odboru za rizike te Odboru za reviziju.

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.6. IZVJEŠTAVANJE

Kako bi najviše rukovodstvo i druge relevantne funkcije bile adekvatno uključene u sistem upravljanja rizicima, uspostavljen je sistem izvještavanja koji omogućava efikasno i pravovremeno informisanje sudionika o izloženosti rizicima, potencijalnim alatima za mitigaciju rizika, te njihovom efektu.

Izvještaji koji se prezentuju upravljačkim tijelima Banke te Odboru za rizike omogućavaju podizanje nivoa svijesti o rizičnim područjima u Banci, razmjenu stavova i diskusiju svih relevantnih sudionika sistema upravljanja rizicima. Kontinuirano se unapređuju sadržajem i kvalitetom prikazanih podataka.

Proces, sudionici i njihove uloge definirane su internim pravilima.

Izvještaji o kretanju internih gubitaka, promjeni nivoa rizika u procesima gdje su uspostavljeni indikatori rizika, kretanje kapitalnog zahtjeva, inicijative koje se poduzimaju u cilju mitigacije rizika, apetit za rizik te strateški relevantne teme dostavljaju se Upravljačkim tijelima Banke Odboru za rizike Banke te vlasnicima procesa/poslovnim dijelovima.

Izvještavanje se, ovisno o vrsti i primatelju izvještaja, provodi na dnevnoj, mjesečnoj, kvartalnoj, polugodišnjoj i godišnjoj osnovi.

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.6. Izvještavanje (nastavak)

U nastavku je dat popis ključnih izvještaja koji se odnose na upravljanje rizicima i korisnika izvještaja:

Tabela 9

IZVJEŠTAJ	Nadzorni odbor	Odbor za rizike	Odbor za reviziju	Uprava Banke	ALCO	Odbor za upravljanje kreditnim rizikom	Odbor za upravljanje problematičnim plasmanima	Odbor za operativni rizik
IZVJEŠTAJ O ICAAP-U I ILAAP-U	✓	✓	✓	✓				
IZVJEŠTAJ O ADEKVATNOSTI KAPITALA (CAS)	✓	✓	✓	✓				
IZVJEŠTAJ O ADEKVATNOSTI LIKVIDNOSTI (LAS)	✓	✓	✓	✓				
IZVJEŠTA O PROFILU RIZIČNOSTI ISP BIH	✓	✓	✓	✓				
IZVJEŠTAJ FUNKCIJE KONTROLE RIZIKA I PLAN RADA	✓	✓	✓	✓				
TABLEU DE BOARD	✓	✓	✓	✓				
PLAN OPORAVKA BANKE	✓	✓		✓				
KVARTALNI IZVJEŠTAJ O KREDITNOM RIZIKU	✓	✓	✓	✓	✓			
MJESEČNI IZVJEŠTAJ O KREDITNOM RIZIKU						✓		
PCM KVARTALNI IZVJEŠTAJ						✓		
IZVJEŠTA O REALIZACIJI AKCIONI PLANOVA U PCM PROCESU							✓	
IZVJEŠTAJ O STANJU I PROMJENAMA PORTFOLIJ NEKVALITETNE AKTIVE						✓		
PRIJEDLOG PROMJENA I KLASIFIKACIJE REZERVACIJA							✓	
MJESEČNI IZVJEŠTAJ O OPERATIVNIM RIZICIMA				✓				
KVARTALNI IZVJEŠTAJ O OPERATIVNIM RIZICIMA	✓	✓	✓	✓				✓
KVARTALNI IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKIM RIZICIMA	✓	✓	✓	✓				
IZVJEŠTAJ O EKSTERNALIZOVANIM AKTIVNOSTIMA	✓	✓		✓				✓
IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ PROCJENI RIZIKA INFORMACIONOG SISTEMA	✓	✓		✓				
IZVJEŠTAJ O ISKORIŠTENOSTI LIMITA ZA LIKVIDNOSNI, KAMATNI I TRŽIŠNI RIZIK (ALCO IZVJEŠTAJ)					✓			

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.7. TEHNIKE SMANJENJA RIZIKA

Upotreba tehnika smanjenja rizika

Obzirom da kapitalni zahtjev za kreditni rizik zauzima najveći dio u ukupnom regulatornom zahtjevu te da kreditni rizik predstavlja ključni i najznačajniji rizik u banci u nastavku su predstavljene tehnike smanjenja kreditnog rizika (CRM).

Upotreba tehnika smanjenja kreditnog rizika

Obzirom da pri izračunu izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom Banka primjenjuje standardizirani pristup, za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik koristi tehnike smanjenja kreditnog rizika u skladu sa FBA Odlukom o izračunavanju kapitala banke te njezinim izmjenama i dopunama.

Metodologija izračuna izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik, minimalni kriteriji za priznavanje svakog pojedinog instrumenta osiguranja, načini i dinamika inicijalnih i ponovnih procjena vrijednosti instrumenata osiguranja, propisani su internim aktima. Ispravna primjena u procesu izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik osigurana je kontrolnim točkama integriranim u sam proces izračuna.

Tehnike smanjenja kreditnog rizika označavaju tehnike koje se mogu koristiti u svrhu smanjenja kreditnog rizika povezanog s izloženošću.

Banka u izračun regulatornog kapitala uključuje na propisan način samo one instrumente kreditne zaštite koji ispunjavaju sve zahtjeve iz Odluke, pri čemu kreditnim rizikom ponderirani iznos izloženosti umanjen zbog korištenja tehnika umanjenja kreditnog rizika ne može biti viši od kreditnim rizikom ponderiranog iznosa izloženosti koji je izračunat za isti plasman - bez primjene tehnika umanjenja kreditnog rizika.

Za pokriće jedne izloženosti Banka istovremeno koristi više vrsta kreditne zaštite. U takvim slučajevima tokom primjene standardiziranog pristupa iznos izloženosti dijeli se na zasebne dijelove od kojih je svaki pokriven jednom vrstom kreditne zaštite te se nakon toga za svaki dio izloženosti zasebno izračunavaju kapitalne potrebe na način propisan Odlukom.

Banka u izračunu iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom (ponderirana rizična aktiva) uključuje utjecaj ročne neusklađenosti koja nastaje kada je preostali rok do dospijeća ugovorene kreditne zaštite kraći od dospijeća zaštićene izloženosti.

Ako postoji ročna neusklađenost, u sljedećim situacijama se kreditna zaštita ne priznaje i tehnike smanjenja kreditnog rizika ne koriste:

- ako je preostalo dospijeće kreditne zaštite kraće od tri mjeseca
- ako je ugovoreni (izvorni) rok dospijeća kreditne zaštite kraći od jedne godine.

Shodno definicijama iz Odluke, za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik po standardiziranom pristupu, Banka može koristiti sljedeće vrste kreditne zaštite:

- materijalnu kreditnu zaštitu i
- nematerijalnu kreditnu zaštitu.

3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE (nastavak)

3.7 Tehnike smanjenja rizika (nastavak)

Osnovne vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

- Novčani depozit
- dužnički vrijednosni papiri prema rejtingu u skladu s Odlukom koji kotiraju na priznatoj burzi, dionice koje kotiraju na priznatoj burzi.

Ostala materijalna kreditna zaštita

- Polica životnog osiguranja² (vrijednost police je njezina otkupna vrijednost utvrđena od strane osiguravajućeg društva koje je izdalo policu osiguranja).

Kod instrumenata ostale materijalne kreditne zaštite tehnike smanjenja kreditnog rizika koriste se na način da se na osigurani dio izloženosti primjenjuje ponder rizika korigiran u ovisnosti o ponderu rizika pružatelja kreditne zaštite.

Nematerijalna kreditna zaštita

Jamstva i garancije (neopozive i na prvi poziv) prihvatljivih pružatelja kreditne zaštite:

- centralne vlade i centralne banke;
- jedinice regionalne vlade i lokalne vlasti,
- multilateralne razvojne banke,
- međunarodne organizacije čijim se izloženostima dodjeljuje ponder 0%,
- subjekti javnog sektora, potraživanja koja imaju tretman "centralne vlade",
- institucije i
- ostala privredna društva, uključujući i matična i pridružena privredna društva kreditne institucije pod uvjetom da imaju kreditni rejting prema pravilima za ponderiranje izloženosti prema trgovačkim društvima u skladu s odredbama Odluke.

Banka za osiguranje plasmana najvećim dijelom koristi garancije izdane od strane centralne vlade te lokalne uprave, dok se preostali dio odnosi na garancije banaka. Kod instrumenata nematerijalne kreditne zaštite tehnike smanjenja kreditnog rizika koriste se na način da se na osigurani dio izloženosti primjenjuje ponder rizika pružatelja nematerijalne kreditne zaštite.

Proces upravljanja instrumentima kreditne zaštite ima za cilj osigurati potpunu i tačnu evidenciju instrumenata kreditne zaštite u poslovnim knjigama Banke s ciljem osiguravanja informacija o stepenu pokrivenosti kreditnog portfelja (u cijelosti, ili po pojedinim segmentima) instrumentima kreditne zaštite te optimizirati njihovo korištenje.

Banka je uspostavila robustan sistem za ograničenje kreditnih izloženosti koji uzima u obzir niz faktora rizika, a posebno u segmentu stambenog kreditiranja i raspoložive instrumente osiguranja na način da se omogući kreditiranje samo u slučajevima gdje su krediti primjereno pokriveni stambenim nekretninama. S tim u svezi, Banka predviđa omjer pokrivenosti plasmana instrumentima osiguranja (LTV) vrlo važnim indikatorom umanjenja rizika, dok istovremeno izravno upravlja rizikom neispunjenja obveze kroz već adekvatne standarde kreditiranja.

² Trenutno Banka ne koristi Police životnog osiguranja kao CRM. Kada se steknu tehnički uslovi Banka će početi sa primjenom iste.

4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA

*U skladu sa članom 8, 9 i 10 Odluke Banka objavljuje slijedeće informacije
Svi podaci su u 000 KM, ako nije drugačije navedeno.*

4.1. STRUKTURA KAPITALA BANKE

Regulatorni kapital banke jest iznos izvora sredstava koji je Banka dužna održavati radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obveza prema svojim povjericima.

Odlukom Agencije za bankarstvo, Odluka o izračunu kapitala banke (Službene novine FBiH 81/2017, 50/2019, 37/2020, 81/2020), banke su dužne održavati odgovarajuću visinu regulatornog kapitala sukladno rizicima koje preuzimaju u svom poslovanju na individualnoj i konsolidiranoj osnovi.

Regulatorni kapital Banke na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 297.283 hiljada KM. Najvećim dijelom sastoji se od najstabilnijih i najpostojanijih izvora sredstava - uplaćenih redovnih dionica i rezervi koje se svake godine povećavaju odlukom Skupštine, usmjeravajući tako dio ostvarene neto dobiti tekuće godine u kapital.

Osnovni kapital Banke uključuje, najvećim dijelom, uplaćene redovne dionice Privredne banke Zagreb d.d. i pripadajuću dioničku premiju, ostale rezerve i akumuliranu ostalu sveobuhvatnu dobit.

Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit uključuje nerealizirane gubitke/dobitke s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine koja je raspoređena u portfelj imovine koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Osnovni kapital je umanjen za nematerijalnu imovinu u skladu sa Odlukom o izračunu kapitala banke.

Dopunski kapital Banke sastoji se od regulatornih usklađenja kako je opisano u nastavku.

Banka ne posjeduje hibridne, odnosno podređene instrumente te nema dodatni osnovni kapital.

Struktura kapitalnih zahtjeva za banke, u skladu sa članom 34 Odluke, definira minimalne razine za tri kapitalna zahtjeva:

- stopa redovnog osnovnog kapitala od 6,75%
- stopa osnovnog kapitala od 9%
- stopa regulatornog kapitala od 12%

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti Banka je također dužna osigurati zaštitni sloj za očuvanje kapitala koji se mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA (nastavak)

4.1. Struktura kapitala (nastavak)

Pored navedenih propisanih stopa, Odlukom o izračunu kapitala banke predviđeni su ali još nisu propisani, zahtjevi za ostale zaštitne slojeve kapitala odnosno za kombinirani zaštitni sloj koji predstavlja minimalni redovni osnovi kapital, uvećan za zaštitni sloj za očuvanje kapitala i uvećan za sljedeće zaštitne slojeve, ovisno od toga što je primjenjivo, i to:

- protuciklični zaštitni sloj specifičan za banku,
- zaštitni sloj za sistemski važnu banku (propisan u rasponu od 0% do 2% i bit će propisan pojedinačno za svaku banku nakon što FBA rangira banke prema sistemskom značaju) i
- zaštitni sloj za sistemski rizik.

Struktura kapitala Banke na 31.12.2020 iznosila je kako slijedi:

Tabela 10

Kapital	Iznos
REGULATORNI KAPITAL	297,283
OSNOVNI KAPITAL	297,277
REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	297,277
Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	93,581
Plaćeni instrumenti kapitala	44,776
Premija na dionice	48,805
Dobit ili gubitak koji pripada vlasnicima društva matičnom društvu	18,245
(-) Dio dobiti tekuće godine ostvarene tijekom poslovne godine ili dobiti tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine koji nije priznat	-18,245
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	1,551
Ostale rezerve	205,812
(-) Ostala nematerijalna imovina	-3,667
DOPUNSKI KAPITAL	6
Instrumenti kapitala i podređeni krediti koji se priznaju kao dopunski kapital	6

Instrumenti kapitala koji su uključeni u obračun regulatornog kapitala su uplaćeni dionički kapital i premija na dionice:

Tabela 11

Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	93,581
Plaćeni instrumenti kapitala	44,776
Premija na dionice	48,805

U izračun regulatornog kapitala uključeni su i:

- akumulirana sveobuhvatna dobit u iznosu od 1.551 hiljade KM koja se odnosi na fer vrijednost imovine koja se mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit,
- ostalih rezervi u iznosu od 205.812 hiljada KM koje se sastoje od dobiti iz ranijih perioda koje je Banka usmjeravala u svoje rezerve, ostalih rezervi, te
- iznos nematerijalne imovine u iznosu od 3.667 hiljada KM (software i licence) koje u skladu sa Odlukom predstavljaju odbitnu stavku kapitala.

4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA (nastavak)

4.1. Struktura kapitala (nastavak)

Osnovne karakteristike finansijskih instrumenata uključenih u regulatorni kapital Banke dati su u Prilogu 1.

Usklađenja obračuna regulatornog kapitala iznosi 6 hiljada KM i odnosi se na uplaćene prioritetne dionice.

Tabela 12

DOPUNSKI KAPITAL	6
Plaćeni instrumenti kapitala i subordinisani dugovi koji se priznaju kao dopunski kapital	6

Pregled svih ograničenja koja se primjenjuju pri obračunu regulatornog (priznatog) kapitala dat je u nastavku:

Tabela 13

(miliona KM, %)

Organičenja vezana za kapital i koncentracije rizika	Propisana ograničenja (%)	31.12.2020.
Stopa adekvatnosti regulatornog kapitala	min. 14.5%*	19.62%
Stopa regulatornog kapitala	min. 12%	19.62%
Stopa osnovnog kapitala	min. 6.75%	19.62%
Stopa redovnog osnovnog kapitala	min. 9%	19.62%
Stopa finansijske poluge	min. 6%	11.97%
Osnovni kapital		297
Dopunski kapital		0
Regulatorni kapital		297
Ukupan iznos izloženosti riziku		1,515
Dopunski kapital / osnovni kapital	max. 33,33%	0.00%
Vlasničko učešće u jednom pravnom licu u odnosu na regulatorni kapital	max. 15%	0.10%
Vlasničko učešće u nefinansijskom licu u odnosu na regulatorni kapital	max. 10%	0.03%
Vlasničko učešće u nefinansijskom licu u odnosu na kapital nefinansijskog pravnog lica	max. 49%	18.38%
Ukupno učešće banke u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u odnosu na regulatorni kapital	max. 25%	0.04%
Ukupno učešće banke u licima u finansijskom sektoru u odnosu na regulatorni kapital	max. 50%	0.10%
Ukupno ulaganje banke u osnovna sredstva u odnosu na regulatorni kapital	max. 40%	9.88%
Izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika u odnosu na	max. 25%	19.12%
Najveći dopušteni iznos kredita koji nije osiguran kolateralom prema jednom licu ili grupi povezanih lica u odnosu na	max. 5%	3.36%
Kreditna izloženost banke nakon umanjenja za očekivane kreditne gubitke prema jednom klijentu ili grupi bez kolaterala u	max. 5%	3.65%
Izloženost banke prema Vladi BiH, Vladi FBiH, Vladi RS-a i Vladi Brčko Distrikta u odnosu na regulatorni kapital	max. 300%	18.51%
Pojedinačna izloženost prema licima povezanim s bankom u odnosu na regulatorni kapital	max. 1%	0.04%
Pojedinačna izloženost prema licima povezanom s bankom u odnosu na regulatorni kapital	max. 10%	0.16%
Pojedinačna izloženost prema grupi povezanih lica povezanim s bankom u odnosu na regulatorni kapital	max. 25%	19.12%
Izloženost banke grupi - maksimalno dopušteni iznos nekolateraliziranog zajma u odnosu na regulatorni kapital	max. 5%	1.61%

*Stopa adekvatnosti regulatornog kapitala predstavlja zbir Stope regulatornog kapitala (12%) te dodatnog kapitalnog prilagođavanja (2.5%)

4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA (nastavak)

4.2. KAPITALNI ZAHTJEVI I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA

Pregled kapitalnih zahtjeva i stopa adekvatnosti kapitala dat je u nastavku:

Tabela 14

Adekvatnost kapitala			
Red. br.	Stavka	Iznos izloženosti ponderisan rizikom	Kapitalni zahtjevi
1.	Izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	0	0
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	23,289	2,795
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	7,771	933
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0
6.	Izloženosti prema institucijama	64,955	7,795
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	398,503	47,820
8.	Izloženosti prema stanovništvu	399,828	47,979
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	458,132	54,976
10.	Izloženosti u statusu neizmirena obaveza	24,252	2,910
11.	Visokorizične izloženosti	0	0
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	0	0
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	1,003	120
16.	Ostale izloženosti	25,716	3,086
17.	Ukupni kapitalni zahtjevi za kreditni rizik		168,414
18.	Kapitalni zahtjevi za iznos namirena / isporuke		0
19.	Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike		0
19.1	Kapitalni zahtjevi specifični i opšti rizik pozicije po osnovu dužničkih i vlasničkih instrumenata		0
19.2	Kapitalni zahtjevi za velike izloženosti koje proizilaze iz stavki u knjizi trgovanja		0
19.3	Kapitalni zahtjevi za devizni rizik		0
19.4	Kapitalni zahtjevi za robni rizik		0
20.	Kapitalni zahtjevi za operativni rizik		13,378
21.	Stopa redovnog osnovnog kapitala		19.62%
22.	Stopa osnovnog kapitala		19.62%
23.	Stopa regulatornog kapitala		19.62%

4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA (nastavak)

4.3. IZLOŽENOST BANKE KREDITNOM RIZIKU

4.3.a. Definicija pojmova statusa neizmirenja obaveza i izloženosti u kašnjenju (past due)

Za potrebe izračuna rizikom ponderisane aktive, te izračun očekivanih kreditnih gubitaka Banka određuje status neizmirenja obaveza u skladu sa članom 2. tačka II), te članom 61 Odluke o izračunavanju kapitala, te Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i vijeća, član 178.

Kao što je vidljivo iz regulatornih definicija, propisi ECB-a i FBA-a bitno su usklađeni, jer oba definiraju da postoje dva uslova za utvrđivanje statusa neizmirenja obaveza:

- Uslov A – objektivni dokaz statusa neizmirenja obaveza zasnovan na kontinuiranom brojanju dana dospijeća, koristeći isti relativni prag od 1%,
- Uslov B - status neizmirenja obaveza baziran na nemogućnosti kupca da plati, gdje su dokazi koji ukazuju na UTP isti u obje Regulative.

Sa druge strane, postoji neznatna razlika između dvije Regulative po pitanju apsolutnog praga materijalnosti.

Po pravilima Agencije za bankarstvo FBiH apsolutni prag za fizička lica iznosi 200 KM, a za pravna 1.000 KM, dok je po pravilima ECB prag za fizička lica 100 EUR, te za pravna 500 EUR.

Kako bi se u potpunosti udovoljilo i zahtjevima regulatora EU (za konsolidirano izvještavanje Grupe) i lokalnog regulatora (za izvještavanje Agencije za bankarstvo FBiH), Intesa Sanpaolo banka koristi primjenu prudencijalnog principa u definiciji statusa neizmirenja obaveza. To znači da, kada postoje razlike između dvije regulative, Banka primjenjuje konzervativnije pravilo, kako bi osigurala poštivanje obje Regulative.

Prva i očita primjena spomenutog principa povezana je s apsolutnim pragovima za status neizmirenja obaveza. Kao što se vidi, apsolutni pragovi kako su definirani od strane dva regulatora gotovo su jednaka, budući da je Valutni Odbor u BiH definirao fiksni kurs između Eura i KM, sa kursom 1EUR = 1,95583 KM.

Pod materijalno značajnim iznosom Banka podrazumijeva ukupna dospjela potraživanja klijenta od:

- a) fizičkog lica u iznosu većem od 100EUR i 1% ukupne izloženosti dužnika, a
- b) pravnog lica u iznosu većem od 500 EUR i 1% ukupne izloženosti dužnika.

Kada klijentov dospjeli dug prelazi istovremeno relativni (%) i apsolutni prag materijalnosti na određeni datum počinje brojanje dana kašnjenja.

Ukoliko klijent na kontinuiranoj osnovi kasni preko 90 dana smatra se da je nastupio status neizmirenja obaveza.

Pri određivanju statusa neizmirenja obaveza Banka uzima u obzir i subjektivne kriterije za određivanje istog kako je definisano članom 61, stav 3), tačka a), te stavom 5) Odluke.

Priručnikom o pravilima i kriterijima za klasifikaciju i mjerenje kreditne izloženosti, te Metodologijom za određivanje statusa neizmirenja obaveza detaljnije je definisan status neizmirenja obaveza po objektivnim i subjektivnim kriterijima za potrebe izračuna rezervacija u skladu sa MSFI 9.

4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA (nastavak)

4.3. Izloženost Banke kreditnom riziku (nastavak)

4.3.b. Metodologija izračuna ispravki vrijednosti za kreditni rizik i rezervisanja po gubicima za vanbilansne stavke – utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka za kreditni rizik

U skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, lokalnim regulatornim propisima i praksama upravljanja kreditnim rizikom, Banka kreira rezerve za očekivane kreditne gubitke.

Cjelokupan okvir upravljanja baziran je na MSFI9 (Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja 9), gdje se očekivani kreditni gubici računaju i prepoznaju bez čekanja na događaj okidača (engl. trigger)³ i sa perspektivom predviđanja (engl. forward looking). Dodatno, pod MSFI9 standardom, treba da se vrši detaljnija klasifikacija portolija u tri nivoa kreditnog rizika u skladu sa predefinisanim setom kriterija:

- **Stage 1** uključuje finansijske instrumente koji nisu značajno pogoršani u kvaliteti kredita od prvobitnog priznavanja;
- **Stage 2** s druge strane uključuje finansijske instrumente koji su značajno pogoršani u kvaliteti kredita od prvobitnog priznavanja, ali nemaju objektivan dokaz događaja kreditnog gubitka.
- **Stage 3** uključuje izloženosti, za koje je utvrđen objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti

Za instrumente klasificirane kao Stage 2 i Stage 3, gdje je kreditni rizik finansijskog instrumenta značajno porastao od prvobitnog priznavanja, prepoznat je očekivani gubitak u toku postojanja instrumenta (engl: lifetime expected loss). Očekivani gubitak tokom postojanja pokriva očekivani gubitak za cijelo rezidualno dospijeće finansijskog instrumenta. Za instrumente klasificirane kao Stage 1, računa se očekivani gubitak za 12 mjeseci.

Pri računanju očekivanih gubitaka, elementi predviđanja se uključuju u procjenu PD/LGD (makroekonomsko uslovljavanje), da bi se uzela u obzir očekivanja promjena u PD/LGD procjeni kao rezultat promjena u makroekonomskom okruženju do kojeg može doći u budućim godina u odnosu na datum izvještavanja.

Rezerve se izdvajaju i obračunavaju na kolektivnoj osnovi, na bazi procjene gubitaka izvršenih na pojedinačnim homogenim pod-portfolijima formiranih po sličnim karakteristikama, kao što su vrsta klijenta, plasmana, i prisustvo kolaterala.

³ Za razliku od prethodnog MRS39 standarda, gdje se koristio model nastalog gubitka.

4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA (nastavak)

4.3. Izloženost Banke kreditnom riziku (nastavak)

Detaljan opis metodologije za Metodološki okvir MSFI9 primijenjen u ISP BiH, uključujući dodjelu Nivoa kreditnog rizika i procjenu vjerojatnosti neispunjenja obaveza (PD), gubitka u slučaju neplaćanja (LGD), Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza (EAD) kao i računanje Očekivanog kreditnog gubitka je dostupan u MSFI9 Metodologiji umanjjenja vrijednosti u ISP BiH.

4.3.c. Iznos izloženosti Banke po kategorijama izloženosti

Izloženost banke, definirana se članom 44 Odluke o izračunavanju kapitala banke koja definiše:

- Vrijednost izloženosti stavki imovine čini njena knjigovodstvena vrijednost preostala nakon umanjjenja za ispravke vrijednosti, dodatnih vrijednosnih usklađenja i ostalih smanjenja regulatornog kapitala povezanih sa stavkom imovine;
- izloženosti vanbilančnih stavki čini njena knjigovodstvena vrijednost nakon umanjjenja za rezervisanje za pokriće očekivanih kreditnih gubitaka za vanbilansne izloženosti, pomnožena faktorima konverzije.

Prema kategorijama izloženosti Banka je iskazala na dan 31.12.2020 i za period 2020.godine slijedeće iznose:

Tabela 15

Ukupna i prosječna neto vrijednost izloženosti			
Red. br.	Kategorija izloženosti	Neto vrijednost na kraju perioda	Prosječne neto izloženosti tokom perioda
1.	Izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	465,459	496,846
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	106,938	82,936
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	11,203	8,285
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	681	519
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0
6.	Izloženosti prema institucijama	189,228	142,167
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	658,665	588,999
8.	Izloženosti prema stanovništvu	654,975	659,261
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	716,740	709,834
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	24,160	22,079
11.	Visokorizične izloženosti	0	0
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom	0	0
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	0	0
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	427	479
16.	Ostale izloženosti	58,356	60,056
17.	Ukupno	2,886,832	2,771,462

4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA (nastavak)

4.3. Izloženost Banke kreditnom riziku (nastavak)

4.3.d. Geografska podjela kategorija izloženosti

Geografska podjela izloženosti data je u nastavku:

Tabela 16

Red. br.	Stavka	Bosna i Hercegovina	Italija	Austrija	Njemačka	Hrvatska	SAD	Velika Britanija	Švicarska	Švedska	Ostalo
1.	Izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	465,459	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	106,938	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	11,203	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0	0	0	0	0	566	0	0	115
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Izloženosti prema institucijama	73,863	44,107	9,942	46,325	11,179	354	1,114	772	535	1,037
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	658,279	0	0	0	0	0	0	0	0	386
8.	Izloženosti prema stanovništvu	654,599	72	0	0	164	116	0	0	0	24
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	716,740	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.	Izloženosti statusu nezmiřenja obaveza	24,160	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Visokorizične izloženosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	53	0	0	0	297	0	0	0	0	77
16.	Ostale izloženosti	58,356	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17.	Ukupno	2,769,650	44,179	9,942	46,325	11,640	470	1,680	772	535	1,639

Zemlje koje su prikazane pod ostalo su: Australija, Poljska, Luksemburg, Danska, Norveška, Srbija, Belgija, Slovenija i Crna Gora.

4.3.e. Kategorije izloženosti prema vrstama djelatnosti

Tabela 17

Izloženosti prema vrstama djelatnosti (neto vrijednost izloženosti)												
Red. br.	Izloženosti	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	Vađenje ruda i kamena	Prerađivačka industrija	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	Snabdijevanje vodom i kanalizacija, ukupanje otpada i djelatnosti sanacije zračne sredine	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	Saobraćaj i skladištenje	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane (hoteleljestvo i ugostiteljstvo)	Informacije i komunikacija	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
1.	Izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,450
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	0	0	0	0	0	0	0	4,871	0	0	0
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	681
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Izloženosti prema institucijama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	189,228
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	10,474	9,824	149,733	14,638	0	80,171	284,727	44,773	4,693	22,879	685
8.	Izloženosti prema stanovništvu	1,415	1,091	15,270	170	0	6,227	21,682	10,905	185	1,663	0
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	8,620	3,201	102,060	68,426	0	37,233	196,050	12,412	23,276	3,816	0
10.	Izloženosti statusu nezmiřenja obaveza	0	0	0	0	0	197	1,835	1,162	2,151	0	0
11.	Visokorizične izloženosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom procjenom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	0	0	0	0	0	50	0	0	0	77	300
16.	Ostale izloženosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17.	Ukupno	20,509	14,116	267,063	83,234	0	123,878	504,294	74,123	30,305	28,435	195,344

4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA (nastavak)

4.3. Izloženost Banke kreditnom riziku (nastavak)

Nastavak - 3.e. Kategorije izloženosti prema vrstama djelatnosti

Tabela 17-nastavak

Izloženosti prema vrstama djelatnosti (neto vrijednost izloženosti)										
Red. br.	Izloženosti	Poslovanje nekretninama	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	Obrazovanje	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Umjetnost, zabava i rekreacija	Ostale djelatnosti	Ukupno
1.	Izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	0	0	0	221	0	0	0	465.238	465.459
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	0	0	0	101.632	0	0	0	856	106.938
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	0	0	5	5.670	555	0	5	97	11.203
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0	0	0	0	0	0	0	681
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Izloženosti prema institucijama	0	0	0	0	0	0	0	0	189.228
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	2.487	14.625	1.973	0	627	5.953	468	9.935	658.665
8.	Izloženosti prema stanovništvu	2.974	1.442	719	0	162	325	72	590.673	654.975
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	15.231	11.649	4.729	0	1.179	3.160	0	225.698	716.740
10.	Izloženosti u statusu nezmirjenja obaveza	0	0	4	0	2.769	0	0	16.042	24.160
11.	Visokorizične izloženosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	0	0	0	0	0	0	0	0	427
16.	Ostale izloženosti	0	0	0	0	0	0	0	58.356	58.356
17.	Ukupno	20.692	27.716	7.430	107.523	5.292	9.438	545	1.366.895	2.886.832

Napomena: U poziciju Ostale djelatnosti prikazane su slijedeće izloženosti: uslužne djelatnosti (25.089 hiljada KM); stanovništvo (818.212 hiljada KM) i Ostale izloženosti (523.594 hiljada KM).

U kategoriji Ostale izloženosti prikazan je saldo sredstava kod Centralne banke BiH, gotovine i materijalne i nematerijalne aktive na 31.12.2020.

4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA (nastavak)

4.3. Izloženost Banke kreditnom riziku (nastavak)

4.3.f. Kategorije izloženosti prema roku dospjeća

Tabela 18

Preostali rok do dospjeća svih izloženosti (neto vrijednost izloženosti)						
Red. br.	Kategorija izloženosti	≤ 1 god	> 1 ≤ 5 god	> 5 god	Nije navedeno dospjeće	Ukupno
1.	Izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	221	0	0	465,238	465,459
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	66,809	16,384	23,745	0	106,938
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	555	3,469	7,179	0	11,203
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	681	0	0	0	681
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0
6.	Izloženosti prema institucijama	169,160	20,068	0	0	189,228
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	331,323	278,217	49,125	0	658,665
8.	Izloženosti prema stanovništvu	196,787	210,439	247,749	0	654,975
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	166,690	209,084	340,966	0	716,740
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	3,914	7,073	13,173	0	24,160
11.	Visokorizične izloženosti	0	0	0	0	0
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0	0	0	0
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	0	0	0	0	0
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	0	0	0	427	427
16.	Ostale izloženosti	0	0	0	58,356	58,356
17.	Ukupno	935,459	745,415	681,937	524,021	2,886,832

Napomena:

Za izloženosti koje se otplaćuju u ratama dospjeće je prikazano prema periodima do dospjeća posljednje rate. U preostalom roku dospjeća ≤1 godina nalazi se iznos 228.978 hiljada KM na ime izloženosti čija je ročnost „po viđenju“.

4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA (nastavak)

4.3. Izloženost Banke kreditnom riziku (nastavak)

4.3.g. Izloženost prema privrednoj grani

Tabela 19

Izloženosti prema značajnoj privrednoj grani privrede							
Red. br.	Grane privrede	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Iznos dospjelih nenaplaćenih potraživanja	Ispravke vrijednosti za dospjela nenaplaćena potraživanja	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	81	81	42	1	20,705	197
2.	Vađenje ruda i kamena	0	0	32	0	14,259	143
3.	Prerađivačka industrija	416	415	681	300	268,414	1,351
4.	Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	0	0	55	0	83,676	442
5.	Snabdjevanje vodom, kanalizacija, uklanjanje otpadom i djelatnosti sanacije životne sredine	0	0	0	0	0	0
6.	Građevinarstvo	1,010	813	1,099	809	125,005	1,323
7.	Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	3,873	2,037	2,377	1,643	505,195	2,737
8.	Saobraćaj i skladištenje	1,967	804	870	393	74,062	1,100
9.	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	2,705	554	206	5	29,893	1,739
10.	Informacije i komunikacija	1	1	26	1	28,889	255
11.	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	2	1	40	0	195,762	417
12.	Poslovanje nekretninama	1	1	44	2	21,187	495
13.	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	3	2	48	1	28,100	384
14.	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	11	7	17	1	7,657	230
15.	Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	1	1	83	5	110,790	3,268
16.	Obrazovanje	3,274	504	678	114	2,567	44
17.	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	0	0	14	0	9,484	47
18.	Umjetnost, zabava i rekreacija	2	2	1	0	548	5
19.	Ostale djelatnosti	52,352	36,314	23,916	17,125	1,371,138	20,285
20.	Ukupno	65,699	41,540	30,229	20,400	2,897,131	34,459

4.3.h. Prikaz promjena u ispravkama vrijednosti (rezervisanjima za očekivane kreditne gubitke)

Tabela 20

Red. br.	Promjene u ispravkama vrijednosti	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1.	Početno stanje	37,015	28,987
1.1.	Efekt prve primjene FBA metodologije	5,245	2,528
2.	Novo ispravke vrijednosti tokom perioda	5,695	31,168
3.	Iznos umanjenja ispravki vrijednosti	-4,142	-16,244
4.	Otpisi i ostala kretanja	-12,195	-2,058
5.	Transferi rezervi između kategorija	9,922	-9,922
6.	Završno stanje	41,540	34,459

4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA (nastavak)

4.3. Izloženost Banke kreditnom riziku (nastavak)

4.3.i. Korištenje vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika

Korištenje vanjskih kreditnih rejtinga koristi se za kategoriju izloženosti prema institucijama. Za potrebe izračuna kreditnim rizikom ponderirane aktive Banka koristi kreditne rejtinge sljedećih VIPKRa (Vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika – ECAI), priznatih od strane EBA-e (eng. *European Banking Authority*):

- Moodys
 - Fitch
 - Standard & Poor's
- Raspoređivanje kreditnih rejtinga u stepene kreditne kvalitete je kako slijedi:

Tabela 21

Dugoročni rejtingi			
Stupanj kreditne kvalitete	Fitch's	Moody's	S&P's
1	AAA do AA-	Aaa do Aa3	AAA do AA-
2	A+ do A-	A1 do A3	A+ do A-
3	BBB+ do BBB-	Baa1 do Baa3	BBB+ do BBB-
4	BB+ do BB-	Ba1 do Ba3	BB+ do BB-
5	B+ do B-	B1 do B3	B+ do B-
6	CCC+ i niže	Caa1 i niže	CCC+ i niže
Kratkoročni rejtingi			
Stupanj kreditne kvalitete	Fitch's	Moody's	S&P's
1	F1+,F1	P-1	A-1+
2	F2	P-2	A-1
3	F3	P-3	A-2
4-6	B,C,D	NP	A-3, B,C,D

Ako postoje dva kreditna rejtinga dodijeljena od priznatih VIPKR, a koji se u skladu sa stepenom kreditne kvalitete raspoređuju u različite pondere rizika, koristi se onaj rejting kojem je pridružen viši (nepovoljniji) ponder rizika.

Ako postoje tri ili više kreditnih rejtinga dodijeljenih od odabranih VIPKR, a kojima su pridruženi različiti ponderi rizika, izdvajaju se kreditni rejtingi kojima su, u skladu sa stepenom kreditne kvalitete, pridružena dva najniža pondera rizika i koristi onaj rejting kojem je pridružen viši (nepovoljniji) ponder rizika.

Ako postoji kreditni rejting dodijeljen od strane priznate VIPKR, a koji se odnosi na određeno specifično izdanje koje predstavlja izloženost, primjenjuje se ponder rizika koji se temelji na kreditnom rejtingu tog izdanja.

Vanjski kreditni rejtingi koriste se za kategoriju izloženosti prema institucijama.

4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA (nastavak)

4.3. Izloženost Banke kreditnom riziku (nastavak)

Iznos izloženosti prije i poslije korištenja kreditne zaštite dat je kao u nastavku.

Tabela 22

Prije i poslije korištenja kreditne zaštite					
Red. br.	Kategorija izloženosti	Vrijednost neto izloženosti prije korištenja kreditne zaštite		Vrijednost neto izloženosti poslije korištenja kreditne zaštite	
		Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza
	Kategorije izloženosti	2,862,672	24,160	2,862,726	24,106
1.	Izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	465,459	0	465,459	0
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	106,938	0	107,513	0
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	11,203	5	11,203	5
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	681	0	6,243	0
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0
6.	Izloženosti prema institucijama	189,228	0	189,228	0
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	658,665	8,554	643,473	8,554
8.	Izloženosti prema stanovništvu	654,975	15,601	647,706	15,547
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	716,740	0	715,856	0
10.	Visokorizične izloženosti	0	0	0	0
11.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0
12.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom	0	0	0	0
13.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	0	0	0	0
14.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	427	0	427	0
15.	Ostale izloženosti	58,356	0	75,618	0

4.4. STOPA FINANSIJSKE POLUGE

U skladu sa članom 11 Odluke Banka objavljuje slijedeće informacije

Svi podaci su u 000 KM, ako nije drugačije navedeno.

U skladu sa Odlukom o izračunu kapitala, banka je dužna da izračunava stopu finansijske poluge kao omjer osnovnog kapitala i ukupne izloženosti banke, izraženo u postotku. Ukupna izloženost je zbroj vrijednosti cjelokupnih bilančnih i izvanbilančnih stavki koje se pri utvrđivanju mjere kapitala ne odbijaju, a u skladu sa prethodno navedenim članom.

Omjer finansijske poluge definira se kao jedan od strateških limita za upravljanje rizicima te se mora održavati iznad definiranog minimuma, a usklađenost s limitom prati se na kvartalnoj osnovi.

Banka je dužna da osigura i održava stopu finansijske poluge u iznosu od najmanje 6%.

U nastavku je izračun finansijske poluge na 31.12.2020.godine:

Tabela 23

Vrijednost izloženosti	Iznos
Finansijski derivati: sadašnji trošak zamjene	170
Finansijski derivati: Uvećanje prema metodi tržišne vrijednosti	254
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 10 % u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke	7,073
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 20 % u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke	67,524
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 50 % u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke	69,900
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 100 % u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke	0
Ostala imovina	2,341,929
(-) Iznos odbitnih stavki aktive – osnovni kapital - u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke	-3,667
Izloženost stope finansijske poluge – u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke	2,483,182
Kapital	
Osnovni kapital – u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke	297,277
Stopa finansijske poluge	
Stopa finansijske poluge - u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke	11.97%

5. ZAHTJEVI LIKVIDNOSTI

U skladu sa članom 12 Odluke Banka objavljuje slijedeće informacije

Rizik likvidnosti je rizik gubitaka koji proizilazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti banke da podmiri svoje dospjele novčane obaveze.

Likvidnosnim rizicima smatraju se:

- Rizik finansiranja likvidnosti
- Rizik tržišne likvidnosti

Ciljevi i politike opisane su u poglavlju 3.

Uloge i odgovornosti relevantnih tijela u rukovodećoj strukturi banke osiguravaju adekvatno upravljanje likvidnošću. Korporativna tijela Banke, interne rukovodeće strukture i ostale funkcije relevantne za upravljanje rizikom likvidnosti su: Nadzorni odbor, Uprava Banke, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Član Uprave banke odgovoran za kontrolu rizika, Direkcija upravljanja rizicima, Sektor finansija (CFO), Direkcija sredstva i finansijskih tržišta, Direkcija planiranja i finansijske kontrole, Direkcija računovodstva, Direkcija interne revizije. Njihov zadatak je osigurati razumnu kontrolu rizika likvidnosti koja sprječava krizne situacije. Rukovodeće funkcije su zadužene za usvajanje finansijskog plana, apetita za rizikom i strategije, uspostavljanje upravljanja rizikom likvidnosti, sistema kontrole te sveobuhvatni sistem transfernih cijena. Nadziranjem dovoljne količine likvidnosnih rezervi, testiranjem otpornosti na stres te izvještavanjem o likvidnosnoj poziciji te identifikatorima rizika likvidnosti u odnosu na propisane limite, banka osigurava adekvatan i uravnotežen nivo likvidnosti koja osigurava dostupnost sredstava za finansiranje dnevnih obveza plaćanja. Pojedinačne odgovornosti relevantnih funkcija detaljno su definisane u interno propisanom dokumentu za upravljanje rizikom likvidnosti Intesa Sanpaolo Banke d.d. BiH.

Ciljani profil rizika likvidnosti predstavlja okvir za upravljanje rizikom likvidnosti primarno kroz utvrđivanje limita izloženosti riziku likvidnosti, definisanje modela koji se koriste za praćenja i mjerenje kao i za izvještavanje o izloženosti riziku likvidnosti. Mjerenje i izvještavanje o riziku likvidnosti obuhvaća kratkoročnu i strukturnu likvidnost.

Dnevno praćenje obvezne rezerve, minimalnog koeficijenta likvidnosti po ročnosti te koeficijent likvidnosne pokrivenosti su eksterni zahtjevi koje je propisala Agencija za bankarstvo FBiH. Interni standardi za upravljanje likvidnošću predstavljaju osnovne modele za mjerenje rizika likvidnosti te obuhvaćaju unutar dnevno praćenje indikatora likvidnosti, praćenje rezervi likvidnosti, koeficijent likvidnosne pokrivenosti, koeficijent stabilnih izvora financiranja, stres testiranje, pokazatelje koncentracije i indikatore za pokretanje plana postupanja u kriznim situacijama. Osim gore navedenih metrika, primjenjuju se alati za praćenje likvidnosti kojima je cilj davanje sveobuhvatne slike profila likvidnosnog rizika kreditne institucije, uzimajući u obzir prirodu, veličinu i složenost imovine. Ključne metrike odnose se na analizu ugovorenih dospjeća i povezanih neusklađenosti, analizu koncentracije financiranja prema drugoj ugovornoj strani/proizvodu i koncentracije rezervi likvidnosti prema izdavatelju/drugoj ugovornoj strani, analiza zanaavljanja finansiranja, trošak i trajanje financiranja za drugu ugovornu stranu te analiza koncentracije kapaciteta uravnoteženja izdavatelja/ugovorne strane.

Banka objavljuje koeficijent pokrića likvidnosti na bazi Uputstva o načinu primjene odredbi Odluke o upravljanju rizikom likvidnosti banke koje se odnose na komponente LCR-a.

5. ZAHTJEVI LIKVIDNOSTI (nastavak)

Na dan 31.12.2020 koeficijent likvidnosne pokrivenosti iznosio je 171,86%.

Tabela 24

Obrazac LCR		
Rd.br	Stavka	Iznos
1	Zaštitni sloj likvidnosti	362,881
2	Neto likvidnosni odlivi	211,151
3	Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (%)	171,86%
Zaštitni sloj likvidnosti		
4	Zaštitni sloj likvidnosti u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete, neprilagođen	362,881
5	Odlivi po osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
6	Prilivi po osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	
7	Obezbijeđeni prilivi novca koji dospijevaju u roku od 30 dana	
8	Obezbijeđeni prilivi novca koji dospijevaju u roku od 30 dana	
9	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	362,881
10	Vrijednost imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta u skladu, neprilagođena	
11	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	
12	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	
13	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete "prije primjene gornje granice"	
14	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete "nakon primjene gornje granice"	
15	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete	0
16	Vrijednost imovine nivoa 2a, neprilagođena	
17	Odlivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	
18	Prilivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	
19	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "prije primjene gornje granice"	0
20	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "nakon primjene gornje granice"	
21	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2a	0
22	Vrijednost imovine nivoa 2b, neprilagođena	
23	Odlivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	
24	Prilivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	
25	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "prije primjene gornje granice"	0
26	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "nakon primjene gornje granice"	
27	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2b	0
28	Iznos viška likvidne imovine	0
29	Zaštitni sloj likvidnosti	362,881
Neto likvidnosni odlivi		
30	Ukupni odlivi	407,649
31	Potpuno izuzeti prilivi	0
32	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 75%	196,498
33	Smanjenje za "potpuno izuzete prilive"	0
34	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 75%	196,498
35	Neto likvidnosni odliv	211,151

Prevelika koncentracija izvora finansiranja vezana uz druge ugovorne strane u slučaju stresa može dovesti do poteškoća s likvidnosti. Kako bi se na koncentraciju preventivno utjecalo, Banka redovno prati koncentraciju izvora finansiranja po drugim ugovornim stranama.

Kako bi se bolje kontrolisala neusklađenost valuta, također e prati LCR u svim značajnim valutama. Prema FBA Odluci o upravljanju rizikom likvidnosti Banke, značajna valuta smatra se značajnom ako ukupne obaveze denominirane u toj valuti iznose najmanje 5% ukupnih obaveza Banke.

5. ZAHTJEVI LIKVIDNOSTI (nastavak)

Dodatno, sa stajališta rizika likvidnosti, pozicije sa valutnom klauzulom koje su vezane za određenu stranu valutu, tretiraju se kao pozicije u domaćoj valuti (BAM). Sve operativne jedinice koje obavljaju djelatnosti koje utječu na poziciju likvidnosti Banke su svjesne strategije upravljanja likvidnošću i povezanih troškova/koristi te djeluju u okviru odobrenih politika i ograničenja.

Kako je po definiciji LCR pokazatelj kojim se mjeri likvidnost institucije do 30 dana, Banka koristi i druge mjere i pokazatelje koji daju širu sliku na bančinu poziciju likvidnosti kao što su NSFR, stresni LCR, kretanje depozitne baze.

6. IZLOŽENOST PO OSNOVU VLASNIČKIH ULAGANJA BANKE

U skladu sa članom 13 Odluke Banka objavljuje slijedeće informacije

Na dan 31. decembra 2020, godine iznos vlasničkih ulaganja koja nisu evidentirana u knjizi trgovanje iznosi 427 hiljada KM.

Vlasnička ulaganja Banke koja nisu uključena u knjigu trgovanja možemo podijeliti na:

- Ulaganja koja se vrednuju po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
- Ulaganja koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilansu uspjeha

U nastavku Banka objavljuje tabelarni prikaz vlasničkih ulaganja po vrsti ulaganja:

Tabela 25

Vrsta ulaganja	Portfelj	Zemlja	Kotira na burzi	Iznos prije korištenja kreditne zaštite	Iznos nakon korištenja kreditne zaštite	Realizovani dobitak / gubitak od prodaje RDG	Nerealizovani dobitak / gubitak kroz RDG	Nerealizovani dobitak / gubitak kroz kapital
Finansijske institucije	FVTPL	Italija	da	0	0	0	0	0
Finansijske institucije	FVTPL	Hrvatska	da	297	297	-33	-54	0
Ostale nebankarske institucije	FVOCI	BiH	da	3	3	0	0	0
Privredno društvo	FVOCI	BiH	ne	50	50	0	0	0
Privredno društvo	FVOCI	Belgija	ne	77	77	0	0	43
Ukupno				427	427	-33	-54	43

7. KAMATNI RIZIK U BANKARSKOJ KNJIZI

U skladu sa članom 14 Odluke Banka objavljuje slijedeće informacije

Izvori kamatnog rizika i mjerenje

Kamatni rizik predstavlja izloženost Banke nepovoljnim promjenama kamatnih stopa. Rizik promjene kamatnih stopa utječe na sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova, a time i na neto kamatni prihod te na ostale novčane tokove osjetljive na promjenu kamatnih stopa.

Primarni izvori rizika promjene kamatnih stopa su sljedeći:

- **rizik ročne neusklađenosti** (engl. repricing risk), koji proizlazi iz neusklađenosti pozicija aktive i pasive prema preostalom razdoblju do promjene kamatne stope,
- **rizik krive prinosa** koji proizlazi iz promjene oblika i nagiba krive prinosa;
- **rizik osnove** koji proizlazi iz instrumenata koji imaju identično dospijeće, izraženi su u identičnoj valuti ali su bazirani na različitim vrstama referentnih stopa;
- **rizik opcije** odnosi se na opcije uključene u imovini, obavezama i vanbilansnim stavkama.

U svrhu mjerenja kamatnog rizika generiranog bankarskom knjigom na mjesečnom nivou računa se osjetljivost promjene ekonomske vrijednosti (mjeri promjenu ekonomske vrijednosti portfelja banke koji proizlazi iz paralelnog pomaka krivulje prinosa), osjetljivost promjene neto kamatnog prihoda (mjeri uticaj kamatnih šokova na neto prihod od kamata) te Value at Risk- VaR koji se koristi u svrhu mjerenja FVOCI portfolia.

Osim navedenih metrika, prilikom mjerenja kamatnog rizika u knjizi banke provode se na mjesečnom i kvartalnom nivou i testiranja otpornosti na stres (osjetljivost promjene ekonomske vrijednosti i neto kamatnog prihoda u slučaju različitih scenarija pomaka kamatnih stopa). U okviru Apetita za rizik dodatno su na nivou banke definisani limiti za osjetljivost neto kamatnog prihoda u scenariju paralelnog rasta kamatnih stopa za 50 bp te paralelnog pada kamatnih stopa za -50 bp za sve valute i osjetljivost promjene ekonomske vrijednosti u scenariju paralelnog pomaka krive prinosa od 100 bp. Također, u skladu sa propisima lokalnog regulatora i Banka prati i regulatorni limit koji se odnosi na procjenu promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige pri kamatnom šoku od 200 bp.

Odjel za upravljanje ne kreditnim rizicima izloženosti kamatnom riziku te usklađenost sa limitima na mjesečnoj osnovi.

Pretpostavke korištene za mjerenje izloženosti kamatnom riziku

Prilikom izračuna osjetljivosti pozicija na promjenu kamatnih stopa, Banka koristi sljedeće pretpostavke:

- primjena modela za stavke po stavke po viđenju – model pretpostavlja da se stavke po viđenju neće prekončno povući;
- primjena FTP-a umjesto ugovorenih kamatnih stopa po plasmanima kako bi se osiguralo da u izračun izloženosti kamatnom riziku uđu isključivo kamatno osjetljive komponente. FTP se posebno primjenjuje na svaki pojedini plasman;
- primjena Expected loss komponente koja umanjuje buduće novčane tokove za dio plasmana za koje Banka očekuje da će završiti u statusu neispunjenja obaveza;
- primjena Prepayment modela- Bančinom procjenom definirana je stopa prijevremene otplate kredita za dugoročne kredite pravnih i fizičkih lica;

7. KAMATNI RIZIK (nastavak)

Analiza osjetljivosti na promjene kamatnih stopa za Intesa Sanpaolo banku d.d BiH na dan 31.12.2020.godine.

Tablice u nastavku prikazuju imovinu Banke analizirane prema razdobljima promjena kamatnih stopa koje se određuju na osnovi preostalog ugovornog dospeljeća ili ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome koje je kraće i ne sadrže portfelj koji se drži radi trgovanja.

U tablicama u nastavku povećanja neto sadašnje vrijednosti svih budućih novčanih tokova prikazani su kao pozitivne vrijednosti, dok su smanjenja prikazana kao negativne vrijednosti te prikazane u različitim valutama i razdobljima promjene kamatne stope.

Tabela 26: Promjena imovine Banke prema razdobljima promjene kamatnih stopa

Osjetljivost promjene +100 bp (mln BAM)	Ukupno	0-18 mjeseci	18m- 5 godina	> 5 godina
EUR	(4,61)	(0,99)	1,36	(4,98)
USD	0,32	0,05	0,17	0,10
CHF	0,01	0,01	0,00	0,00
Local Ccy	(9,41)	(1,45)	(3,57)	(4,39)
Ostale valute	0,03	0,00	0,03	0,00
Ukupna promjena	(13,66)	(2,38)	(2,01)	(9,27)

Tabela 27: Osjetljivost neto kamatnog prihoda na promjene u kamatnim stopama

Osjetljivost neto kamatnog prihoda +/- 50 bp (mln BAM)	Ukupno	Limit	Utiliz. %
NII Sensitivity	(2,48)	(5,9)	42%

Tabela 28: Promjena ekonomske vrijednosti - paralelni pomak 200 bp

FBA regulativa	Promjena ekonomske vrijednosti bankarske knjige	Reuglatorni kapital	Limit	Utiliz. %
Promjena ekonomske vrijednosti bankarske knjige +200 bps (mln BAM,%)	1,03	297,28	20%	0,35%

8. INTERNI PROCES PROCJENE ADEKVATNOSTI KAPITALA – ICAAP I INTERNI PROCES PROCJENE ADEKVATNOSTI LIKVIDNOSTI - ILAAP

U skladu sa članom 15 Odluke Banka objavljuje sljedeće informacije

8.1. SAŽET OPIS ICAAP-A

Proces procjene adekvatnosti internog kapitala (engl. Internal Capital Adequacy Assessment Process, u skraćeniICI ICAAP) je skup postupaka usmjerenih na osiguravanje adekvatnosti internog kapitala na nivou Intesa Sanpaolo Banke d.d. BiH.

ICAAP Intesa Sanpaolo Banke se sastoji od sljedećih faza:

- identifikacija rizika;
- procjena profila rizičnosti i testiranje otpornosti na stres;
- definiranje apetita za rizikom i alokacija kapitala; te
- praćenje i izvještavanje.

Identifikacija rizika jedna je od ključnih faza postupaka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) u kojoj Intesa Sanpaolo Banka d.d Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu ISP BIH ili Banka) utvrđuje rizike kojima je izložena ili bi mogla biti izložena. Utvrđeni rizici klasifikuju se u jednu od sljedećih kategorija značajnosti – visoka, srednja i niska te se uz klasifikaciju prema značajnosti definiše i tretman rizika.

Sljedeće mape prikazuju utvrđene rizike, njihovu značajnost i tretman u Banci:

Tabela 29

Značajni rizici	Značajnost rizika	Tretman u ICAAP-u		Rizici koji nisu značajni	Značajnost rizika	Tretman u ICAAP-u	
		Kvalitativni DA/NE	Kvantitativni DA/NE			Kvalitativni DA/NE	Kvantitativni DA/NE
Strateški rizik	Srednja	DA	DA	Kreditni rizik - Rezidualni rizik	Niska	DA	NE
Reputacijski rizik	Srednja	DA	DA	Kreditni rizik - Rizik države	Niska	DA	NE
Kreditni rizici	Visoka	DA	DA	Kreditni rizik - Valutno inducirani kreditni rizik	Niska	DA	NE
Kreditni rizik - Osnovni rizik	Visoka	DA	DA	Kreditni rizik - Migracijski rizik	Niska	DA	NE
Kreditni rizik - Koncentracijski rizik	Srednja	DA	DA	Kreditni rizik - Rizik druge ugovorne strane	Niska	DA	NE
Tržišni rizici	Srednja	DA	DA	Kreditni rizik - Kamatno inducirani kreditni rizik	Niska	DA	NE
Kamatni rizik u bankarskoj knjizi	Visoka	DA	DA	Rizik vlasničkih udjela u knjizi banke	Niska	DA	NE
Rizik likvidnosti	Visoka	DA	NE	Rizik nekretna	Niska	DA	NE
Rizik unutarodnevnne likvidnosti	Srednja	DA	NE	Operativni rizik – rizik nesavjesnog ponašanja	Niska	DA	NE
Rizik likvidne imovine	Srednja	DA	NE	Rizik prekomjerne finansijske poluge	Niska	DA	NE
Rizik koncentracije izvora finansiranja	Srednja	DA	NE				
Rizik likvidnosti - Rizik prijevremenog odliva izvora finansiranja	Srednja	DA	NE				
Rizik strukturne nausklađenosti	Srednja	DA	NE				
Operativni rizik	Visoka	DA	DA				
Operativni rizik – pravni rizik	Srednja	DA	DA				
Operativni rizik – rizik usklađenosti	Srednja	DA	DA				
Operativni rizik – rizik informacionog sistema	Srednja	DA	DA				
Operativni rizik – rizik modela	Srednja	DA	DA				
Rizik eksternalizacije	Srednja	DA	DA				

Za rizike obuhvaćene "kvantitativnim tretmanom" Banka izračunava potrebne kapitalne zahtjeve. Ukupni potrebni interni kapitalni zahtjev je zbir internih kapitalnih zahtjeva za pojedini rizik.

Interni kapitalni zahtjevi u procesu procjene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP okvir) izračunavaju se kao potreban interni kapital u slučaju osnovnog scenarija s dodatnom procjenom za potrebni interni kapital u scenariju stresa i potencijalni utjecaj na raspoložive

8. INTERNI PROCES PROCJENE ADEKVATNOSTI KAPITALA – ICAAP I INTERNI PROCES PROCJENE LIKVIDNOSTI – ILAAP (nastavak)

8.1. Sažet opis ICAAP-a (nastavak)

finansijske resurse (u osnovi potencijalni dodatni gubitak), koji se također smatra dijelom okvira za testiranje otpornosti na stres i sastavnim dijelom ICAAP-a.

Sljedeći značajni rizici imaju samo kvalitativan tretman i za iste Banka ne izračunava interne kapitalne zahtjeve:

- Rizik likvidnosti
- Rizik unutar dnevne likvidnosti;
- Rizik likvidne imovine;
- Rizik koncentracije izvora finansiranja;
- Rizik prijevremenog odliva izvora finansiranja;
- Rizik strukturne neusklađenosti;

Za ostale značajne rizike koji su obuhvaćeni kvantitativnim tretmanom banka koristi sljedeće pristupe za mjerenje odnosno procjenu rizika:

- Za procjenu internog kapitalnog zahtjeva za strateški rizik banka koristi interni model. Kalkulacija internog kapitala za strateški rizik bazira se na podacima koji sadrže informacije na kraju godine za različite stavke iz prethodnih godina kao i projicirane (budžetirane) informacije o ovim stavkama za narednu godinu. Stavke koje se koriste kao ulazni parametri za izračun internih kapitalnih zahtjeva za strateški rizik su:
 - neto kamatna marža
 - neto naknada I provizija
 - trošak zaposlenih
 - administrativni troškovi
 - ostali administrativni troškovi.
 - prilagođavanja – imovina, oprema i nematerijalna imovina.
- Banka za procjenu kapitalnog zahtjeva za **tržišni rizik** koristi interno razvijeni model. Podloga za izračun kapitalnog zahtjeva za izloženost tržišnom riziku je model Value at Risk, koji se koristi za mjerenje izloženosti tržišnom riziku u Banci. ISP BiH izračunava 99%-ni jednodnevni VaR.
- Osnovni scenario za izračun kapitalnih zahtjeva **za kreditni rizik** je izračunat u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke izdatom od strane Agencije za bankarstvo Federacije BiH primjenjujući standardizirani pristup.
- Rizik koncentracije obuhvata dvije vrste rizika. Prva vrsta rizika koncentracije je definisana kao koncentracija prema jednoj osobi, dok je drugi tip rizika koncentracije definisan kao sektorski ili rizik industrijske grane. Metodologija za upravljanje adekvatnošću internog kapitala **za koncentracijski rizik prema jednoj osobi** temelji se na metodologiji prilagodbe granularnosti za asimptotski model jedinstvenog faktora rizika (u daljnjem tekstu: ASRF). ASRF je metodološka osnova za procjenu kapitalnih zahtjeva kreditnog rizika. Temelj metodologije prilagodbe granularnosti koji se koristi za izračun internih kapitalnih zahtjeva je modificiranje Herfindahl-Hirschmann indeksa. Metodologija za zahtjev za internim kapitalom za koncentracijski rizik **prema industrijskoj grani** temelji se na metodologiji Agencije za bankarstvo FBiH, koja obuhvaća efekte na interni kapital za kreditni rizik prouzročen promjenama u koncentraciji unutar industrijske grane mjereno Herfindahl-Hirschmann indeksom.
- Za procjenu dugoročnog **kamatnog rizika** Banka provodi analizu promjene ekonomske vrijednosti kapitala banke (osjetljivost na pomak kamatnih stopa). Model mjeri učinak promjena kamatnih stopa na ekonomsku vrijednost kapitala Banke.

8. INTERNI PROCES PROCJENE ADEKVATNOSTI KAPITALA – ICAAP I INTERNI PROCES PROCJENE LIKVIDNOSTI – ILAAP (nastavak)

8.1. Sažet opis ICAAP-a (nastavak)

Temelji se na računovodstvenom principu da je ekonomska vrijednost kapitala razlika između sadašnje vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti obaveza.

- Interni model za izračun regulatornog kapitalnog zahtjeva **za operativni rizik** temelji se na standardizovanom pristupu mjerenja (TSA). Prema standardizovanom pristupu (TSA) kapitalni zahtjev za operativni rizik je trogodišnji prosjek rizikom ponderisanog relevantnog pokazatelja za prethodne tri finansijske godine po svim regulatornim poslovnim linijama.
- Za rizike kao što su rizik eksternalizacije i reputacijski rizik banka u skladu sa Odlukom o internom procesu procjene adekvatnosti kapitala i internom procesu procjene adekvatnosti likvidnosti u banci koristi pojednostavljenu metodologiju 5-15% ukupnog iznosa izloženosti riziku pomnoženo sa stopom od 12% što je propisana stopa regulatornog kapitala

Multi-dimenzionalna priroda rizika ukazuje na potrebu nadopune mjerenja ekonomskog kapitala s testiranjem otpornosti na stres, ne samo kako bi procijenili gubitke u pojedinim scenarijima, već kako bi procijenili utjecaj na kapitalne zahtjeve. Testiranje otpornosti na stres jedan je od ključnih alata za upravljanje rizikom, s ciljem procjene ranjivosti Banke u slučaju nastupanja izvanredno teških ili specifičnih, no mogućih događaja, pružajući dodatne informacije bitne za aktivnosti praćenja.

Apetit za rizik, odnosno sklonost preuzimanju rizika, predstavlja iznos, tj. nivo rizika koju Banka smatra prihvatljivom preuzeti u ostvarenju poslovne strategije i ciljeva u postojećem i budućem okruženju, a utvrđuje se prvenstveno na nivou Banke. Apetit za rizik obuhvaća određivanje namjere preuzimanja rizika, kao i određivanje tolerancije prema riziku u smislu određivanja nivoa rizika koji Banka smatra prihvatljivim

Apetit za rizik se usvaja na godišnjoj razini od strane Nadzornog odbora, te redovno prati i izvještava odgovarajućim odborima, s ciljem osiguranja razvoja Banke unutar željenog profila odnosa rizika i povrata.

Za potrebe praćenja i izvještavanja, pripremaju se upravljački i regulatorni izvještaji o procesu procjene adekvatnosti internog kapitala, koji služe kao alat za upravljačke odluke u smislu upravljanja i smanjenja izloženosti rizicima.

8. INTERNI PROCES PROCJENE ADEKVATNOSTI KAPITALA – ICAAP I INTERNI PROCES PROCJENE LIKVIDNOSTI – ILAAP (nastavak)

8.2. SAŽET OPIS ILAAP-A

Rizik likvidnosti predstavlja jedan od vrlo značajnih rizika za Banku i iako ne postoji kvantifikacija u pogledu kapitalnog zahtjeva, poseban fokus usmjeren je na cjelokupni ILAAP proces i osiguravanje odgovarajuće i dovoljne likvidnosti

Likvidnost Banke osigurana je utvrđenim politikama likvidnosti s limitima koji se odnose i na kratkoročnu i na strukturalnu likvidnost. Propisane politike uzimaju u obzir bilo koje aspekte upravljanja rizikom likvidnosti, ali zbog njihove važnosti i značaja, sljedeći limiti se smatraju strateški važnim i stoga se smatraju sastavnim dijelom limita 1.nivoa apetita rizika i na dan 31.12.2020.godine iznosili su:

Tabela 30

Limiti 1 Nivoa ISP BiH	Na dan 31.12.2020
Omjer pokrića likvidnosti (LCR)	171,86% ✓
Omjer neto stabilnog finansiranja (NSFR)	141,17% ✓
Omjer kredita i depozita	93,71% ✓

Banka je u okviru Politike upravljanja rizikom likvidnosti definisala i indikatore upozorenja krize likvidnosti koji predstavljaju kvalitativne i kvantitativne parametre koji se koriste kao naznake moguće krize likvidnosti.

Zajedno sa kratkoročnim i strukturalnim indikatorima likvidnosti, Politika postavlja pravila upravljanja potencijalnom krizom likvidnosti, koja se definiše kao situacija poteškoće ili nemogućnosti banke da ispuni svoje dospjele gotovinske obaveze, bez implementacije procedura i/ili upotrebe instrumenata koji se, zbog njihovog intenziteta ili načina upotrebe, ne kvalifikuju kao redovne aktivnosti.

Banka je u okviru Politike upravljanja rizikom likvidnosti definisala Plan za likvidnost za nepredviđene slučajeve (CLP) koji ima za cilj da čuva sredstva banke i da u isto vrijeme garantuje kontinuiranost operacija u uslovima krize likvidnosti.

9. POLITIKA NAKNADA

U skladu sa članom 5 Odluke Banka objavljuje slijedeće informacije

9.1. POSTUPAK ODLUČIVANJA PRI ODREĐIVANJU POLITIKE NAKNADA

U skladu sa "Smjernicama za naknade, poticaje i određivanje osoblja koje ima materijalni uticaj na profil rizika Intesa Sanpaolo Grupe" koje je primila na znanje Intesa Sanpaolo Banka BiH, kao i sa primjenjivim „Smjernicama za naknade, poticaje i određivanje osoblja koje ima materijalni uticaj na profil rizika Banke“, koje se s vremena na vrijeme odobravaju od strane Nadzornog odbora, u nastavku teksta su opisane uloge i odgovornosti korporativnih tijela i funkcija/direkcija Banke za usvajanje i primjenu Politika naknada i poticaja Intesa Sanpaolo Banke BiH.

Važno je napomenuti da Smjernice ISP Banke BIH, zajedno sa Politikama naknada i poticaja Banke, čine okvir o sistemima naknada i poticaja koji su usvojeni kako bi se osiguralo zdravo, oprezno upravljanje poduzećima u skladu s interesima svih zainteresovanih strana, u skladu sa kriterijima pravednosti, održivosti i konkurentnosti.

Skupština Banke odobrava, ako je u skladu sa Politikama o naknadama ISP Grupe, limit za omjer između varijabilnih i fiksnih komponenti naknade koja se plaća pojedinačnom zaposleniku, te potvrđuje naknade koje se plaćaju članovima Nadzornog odbora i Uprave za prethodnu poslovnu godinu. Informacija mora specificirati naknadu svakog člana pojedinačno, mora pokazati najmanje udio između fiksne i varijabilne naknade, učešće u profitu, opcije i druge benefite, naknade troškova, premije osiguranja, naknade i druga dodatna plaćanja, ako ih ima.

Za provedbu Politike naknada i poticaja u Intesa Sanpaolo Banci d.d. BiH zadužena je **Uprava Banke** kao i za provedbu svih odluka Nadzornog odbora Banke u skladu s navedenom Politikom.

Nadzorni odbor Banke donosi i redovito preispituje temeljne principe Politike naknada i nadzire provedbu Politike, donosi odluke o maksimalnom iznosu varijabilnih naknada koji se utvrđuju za sve zaposlenike, te na pojedinačnoj osnovi o naknadama članova Uprave Banke i zaposlenika odgovornih za rad kontrolnih funkcija. Također, donosi odluke o smanjenju ili ukidanju varijabilnih naknada zaposlenicima, uključujući aktiviranje odredbe o malusu i povratu naknada, ako dođe do značajnog narušavanja uspješnosti i ostvarivanja gubitka Banke te donosi odluku o mogućoj upotrebi otpremnina uključujući maksimalan iznos ili kriterije za utvrđivanje takvih iznosa koji se mogu dodijeliti kao otpremnina zaposlenicima.

9. POLITIKA NAKNADA (nastavak)

9.1. Postupak odlučivanja pri određivanju Politike naknada (nastavak)

Banka je odlukom Nadzornog odbora Banke, a u skladu sa zakonskim propisima BiH, statutom Banke i smjericama Matične banke osnovala **Odbor za naknade**, koji je sastavljen od 3 (tri) člana Nadzornog odbora, i sastoji se od Predsjednika i najmanje dva druga člana koje imenuje i raspušta Nadzorni odbor i koji nemaju izvršne funkcije u Banci. Pri imenovanju Predsjednika i članova Odbora za naknade, Nadzorni odbor Banke osigurava njihovo profesionalno i nezavisno tumačenje Politika naknada, njenu primjenu i uticaj na rizik, kapital i upravljanje likvidnosti Banke.

Odbor je konstituiran na način da može kompetentno i neovisno odlučivati o politici i praksi naknada i učinaka naknada na upravljanje rizicima, kapitalom i likvidnosti. Sekretar Odbora za naknade je Sekretar Banke, a u njegovoj odsutnosti, zaposlenik iz Sekretarijata Banke ispunjava ulogu sekretara Odbora. Odbor za naknade priprema odluke za Nadzorni odbor o ukupnom iznosu varijabilnih naknada koje Banka utvrdi za sve svoje zaposlenike u poslovnoj godini za određeni period ocjenjivanja, na pojedinačnoj osnovi o naknadama članova Uprave i osoba odgovornih za rad kontrolnih funkcija, o smanjenju ili neplaćanju varijabilnog dijela naknada zaposlenika, uključujući i primjenu „malus“ ili „clawback“ mehanizama, ako dođe do značajnog narušavanja uspješnosti ili ostvarivanja gubitaka Banke.

Odbor za naknade uspostavljen je na način koji mu omogućuje donošenje stručne i nezavisne procjene o politikama i praksama vezanim uz naknade te o uticaju naknada na upravljanje rizicima, kapitalom i likvidnošću. Pri obavljanju svojih poslova Odbor za naknade dužan je uzeti u obzir dugoročne interese dioničara, investitora i ostalih zainteresiranih strana u Banci te javni interes.

U toku 2020. godine, održane su ukupno tri sjednice Nadzornog odbora, te tri sjednice Odbora za naknade, a na teme vezane za Politike naknada i poticaja ISP BiH i njihovo provođenje.

Ne dovodeći u pitanje odgovornosti Odbora za naknade, **Odbor za rizike** podržava Nadzorni odbor u analiziranju Politika Intesa Sanpaolo Banke BiH da bi se potvrdila njihova veza sa trenutnim i potencijalnim rizicima, snagom kapitala i nivoima likvidnosti Intesa Sanpaolo Banke BiH, sa posebnim osvrtom na sisteme poticaja za članove Uprave Banke.

Direkcija HR i organizacije je između ostalog odgovorna za:

- Pripremu Politika naknada i poticaja Intesa Sanpaolo Banke BiH i osiguravanje njene pune primjene;
- Određivanje (i periodično pregledanje) Preuzimača rizika pravnog lica u skladu sa kriterijima postavljenim u FBA Odluci o politici i praksi naknada zaposlenicima u banci, te njeno predstavljanje Odboru za naknade i/ili Nadzornom odboru;
- predlaganje Nadzornom odboru nivoa fiksne naknade za članove Uprave (uključujući Predsjednika) i rukovoditeljima kontrolnih funkcija.

Direkcija planiranja i finansijske kontrole, u saradnji sa Direkcijom planiranja i finansijske kontrole Sektora, je uključena u definiranje Politika naknada i poticaja Intesa Sanpaolo Banke BiH, da bi se osigurala konzistentnost Sistema poticaja sa:

- strateškim kratkoročnim i srednjoročnim ciljevima Intesa Sanpaolo Banke BiH;
- snagom kapitala i nivoom likvidnosti Intesa Sanpaolo Banke BiH i Grupe.

9. POLITIKA NAKNADA (nastavak)

9.1. Postupak odlučivanja pri određivanju Politike naknada (nastavak)

Direkcija planiranja i finansijske kontrole, u suradnji sa Direkcijom planiranja i finansijske kontrole Sektora podržava direkcije zadužene za određivanje (i periodični monitoring) parametara korištenih za procjenu ciljeva na kojima se zasniva odobravanje poticaja.

Direkcija upravljanja rizicima:

- Procjenjuje da su sistemi naknada i poticaja, stavljajući dodatni poseban fokus na one koji se odnose na članove Uprave, usklađeni sa okvirom apetita za rizik i uzimaju u obzir sveukupne parametre rizika, kapitala i likvidnosti (tj. potvrđuje KPI-ove prilagođene riziku) i daje pismeno mišljenje;
- Učestvuje u naknadnoj (ex-post) prilagodbi varijabilnih naknada rizicima;
- Pomaže Odboru za naknade u pitanjima povezanim s rizicima.

Direkcija za usklađenost i sprečavanje pranja novca:

- Potvrđuje da su Politike usklađene sa primjenjivim eksternim i internim propisima (uključujući ISP Politike naknada i poticaja) i daje pismeno mišljenje;
- Procjenjuje da li je lista Preuzimača rizika u skladu sa primjenjivim eksternim propisima i daje pismeno mišljenje;
- Pruža podršku Odboru za naknade kad je riječ o pitanjima povezanim s praćenjem usklađenosti.

Na godišnjoj osnovi, **Direkcija interne revizije**, potvrđuje usklađenost procedura za primjenu naknada sa relevantnim Politikama, i u

tom kontekstu, također provjerava pravilnu primjenu procesa za određivanje Preuzimača rizika Intesa Sanpaolo Banke BiH, informirajući Odbor za reviziju i Nadzorni odbor o rezultatima izvršenih provjera.

9.2. INFORMACIJE O VEZI IZMEĐU PLAĆE I USPJEŠNOSTI

Kod mjerenja radne uspješnosti naglasak je na usklađenosti kriterija ocjenjivanja koji se odnose na finansijske, objektivne rezultate i one koji osiguravaju odgovorno poslovanje i dugoročnu održivost te stavljaju u fokus smanjenje rizika poslovanja.

Sistemi poticaja koje je usvojila Intesa Sanpaolo Banka BiH, u skladu sa Politikama naknada i poticaja ISP Grupe, su usmjereni ka ispunjenju srednjoročnih i dugoročnih ciljeva uključenih u Poslovni plan Grupe, uzimajući u obzir spremnost za preuzimanje rizika Intesa Sanpaolo Banke BiH i Grupe, kao i toleranciju rizika, i imaju za cilj da potiču ostvarivanje ciljeva u smislu kreiranja vrijednosti za tekuću godinu, u okviru održivosti, s obzirom da su plaćeni bonusi vezani za dostupna finansijska sredstva.

Sistemi poticaja za osoblje Intesa Sanpaolo Banke BiH podliježu minimalnim uslovima aktivacije koje zahtjeva Regulator i neispunjenje čak i samo jednog od tih uvjeta ima za posljedicu neaktiviranje Sistema poticaja.

Mjerenje radne uspješnosti strateško-izvršnog menadžmenta temelji se na MBO (Management By Objectives) sistemu i vrednovanju ostvarenja objektivnih zadanih ciljeva.

9. POLITIKA NAKNADA (nastavak)

9.2. Informacije o vezi između plaće i uspješnosti (nastavak)

Ukupna ocjena radne uspješnosti predstavlja prosjek postotka ispunjenja ciljeva iz operativne kategorije i ciljeva iz kategorije dugoročne održivosti te se kroz proces godišnjeg postavljanja i vrednovanja ciljeva obavezno balansira usmjerenost strateško-izvršnog menadžmenta na ostvarenje finansijskih ciljeva te na ostvarenje ciljeva dugoročne održivosti. Na taj način i kroz sam proces mjerenja radne uspješnosti, kroz svoje individualne ciljeve, strateški menadžment aktivno uvodi kontrolu rizika i odgovornost poslovanja u ciljeve i zadatke Bančinog svakodnevnog poslovanja.

Varijabilna nagrada podliježe naknadnim mehanizmima korekcije – „malus“ ili „clawback“ mehanizmu koji među ostalim odgovaraju i odražavaju nivo rizika, sve do tačke kada se nagrada značajno smanjuje ili poništava na nulu, kako u slučaju negativnih rezultata, tako i u slučaju rezultata koji su bitno ispod predviđanja.

U slučaju odgode, svaki udio podliježe mehanizmu naknadne prilagodbe – takozvani malus uvjeti – u skladu sa kojima se priznati relativni iznos i broj dodijeljenih finansijskih instrumenata, ako postoje, mogu smanjiti, čak i svesti na nulu, u godini u kojoj se vrši plaćanje odgođenog udjela, u skladu sa nivoom ostvarenja minimalnih uslova utvrđenih od strane Regulatora.

Također, Intesa Sanpaolo Banka BiH zadržava pravo da aktivira mehanizme za povrat naknada, konkretno povrat bonusa koji su već plaćeni u skladu sa propisima.

Sistem poticaja za Preuzimače rizika i Članove srednjeg menadžmenta ima za cilj da usmjerava ponašanje i menadžerske aktivnosti prema postizanju ciljeva postavljenih u strategiji Banke i u Poslovnom planu i da nagradi najbolje godišnje pokazatelje koji se ocjenjuju sa ciljem optimiziranja omjera rizika/povrata.

Ovaj sistem je formaliziran kroz Kartice učinka.

Kartice učinka uključuju i KPI-jeve ekonomske i finansijske prirode i nefinansijske KPI-jeve.

Suma težina koji se dodjeljuje KPI-jevima svake grupe je jednaka cjelokupnoj težini grupe; ta težina se razlikuje u skladu sa makro-područjima koja su vezana uz zaposlenike.

Sistem poticaja za **Stručnjake** ima za cilj nagraditi najbolji godišnji učinak u svrhu optimizacije omjera rizika i povrata.

Individualno dodjeljivanje bonusa vrši se prema nahođenju neposrednog rukovoditelja, uzimajući u obzir rezultate procjene učinkovitosti, u apsolutnom i relativnom smislu. Drugim riječima, prijedlog bonusa mora biti u skladu sa nivoom ostvarene učinkovitosti i također uzimati u obzir kolege na jednakoj funkciji.

Procjena učinka vrši se i dokumentira putem **NewPat – Standard metodologije**.

Ova metodologija osigurava procjenu zasnovanu na KPI-jevima i procjeni specifičnih Kompetencija za pojedinačne uloge.

Kada je u pitanju Mreža, procjena se provodi putem **“GPS Mreže”**.

Ovaj sistem je zasnovan na pristupu više nivoa prema kojem su postignuća mjerena na nivou Banke i na individualnom nivou.

9. POLITIKA NAKNADA (nastavak)

9.2. Informacije o vezi između plaće i uspješnosti (nastavak)

Procjena učinka zasnovana je na Kartici učinka koja uključuje finansijske i nefinansijske KPI-jeve.

Treba napomenuti da je ovaj sistem predmetom konstantne analize kako bi se osnažila efektivnost i usklađenost sa regulativom koja je na snazi s vremena na vrijeme.

9.3. OMJER FIKSNIH I VARIJABILNIH NAKNADA

Politikom naknada i poticaja određen je primjereni odnos između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih naknada za sve kategorije zaposlenika te je određena primjerena gornja granica tog odnosa iznad koje isplata varijabilnih naknada nije dopuštena. Odnos između fiksnog i varijabilnog dijela određuje se u skladu sa odredbama važeće politike nagrađivanja Grupe Intese Sanpaolo te važećim pozitivnim propisima BiH.

Za zaposlenike čije varijabilne naknade na godišnjoj osnovi prelaze iznos od 100.000 KM, definirana su posebna pravila vezano uz komponente varijabilnih naknada na način da:

- najmanje 40 posto naknade predmet je sistema odgođenog plaćanja na razdoblje od najmanje 3 godine;
- značajan dio od najmanje 50% se odgovarajuće uravnotežuje između dionica ili instrumenata povezanih s dionicama.

Odnos fiksnih i varijabilnih naknada određen je na način da fiksni dio ukupnih naknada mora imati dovoljno visok udio u ukupnim naknadama, a za zaposlenike koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija fiksna naknada ne smiju biti manji od dvije trećine ukupnih naknada tog zaposlenika.

U Intesa Sanpaolo Banci BiH, u skladu sa Politikama ISP Grupe, su uspostavljeni *ex ante* ograničenja u smislu ujednačenih maksimuma za varijabilne naknade, i to kroz definiranje specifičnih gornjih granica za povećanje bonusa u slučaju premašivanja zadane uspješnosti.

To ograničenje varijabilne naknade se općenito određuje u 100% od fiksne naknade sa izuzetkom za uloge koje pripadaju kontrolnim funkcijama kompanije (svim funkcijama, nezavisno da li je pozicija menadžerska ili nije) čija granica je određena na 33% od fiksne naknade.

Isplata pojedinačnog bonusa, u svakom slučaju, podliježe verifikaciji nepostojanja povrede takozvane pojedinačne usklađenosti.

Posebice, neispunjenje uslova pojedinačnog pristupa implicira neplaćanje bonusa ostvarenog u istoj godini u kojoj je počinjeno kršenje usklađenosti i brisanje odgođenih dijelova uvjeta koji se odnose na istu godinu.

Značajan udio, najmanje 40% varijabilnog dijela naknada odgađa se na primjereno razdoblje koje ne smije biti kraće od 3 (tri) godine. Pri isplati odgođenih naknada primjenjuje se načelo pravilnog vremenskog razgraničavanja, a isti se ne smiju isplaćivati češće od jedanput godišnje na način i u instrumentima definiranim važećim politikama, aktima i odlukama Matične banke te pozitivnim pravnim propisima BiH.

9. POLITIKA NAKNADA (nastavak)

9.3. Omjer fiksnih i varijabilnih naknada (nastavak)

Banka će značajan udio varijabilnog dijela naknada, odgođenog i neodgođenog dijela, isplatiti u obliku instrumenata. Udio varijabilnog dijela primitaka koji će se isplatiti u obliku instrumenata određuje se u skladu s pozicijom i odgovornostima određenog zaposlenika, iznosom varijabilnih naknada tog zaposlenika i količinom rizika koju taj zaposlenik može preuzeti. Najmanje 50% svake varijabilne naknade mora se sastojati od finansijskih instrumenata.

Odredbe o odgodi naknada neće se primjenjivati na zaposlenika čija varijabilna naknada na godišnjoj osnovi ne prelazi iznos od 100.000 KM.

9.4. INFORMACIJA O KRITERIJIMA USPJEŠNOSTI ZA DODJELU DIONICA I VARIJABILNIH NAKNADA

Za mjerenje uspješnosti i izračun pojedinačnog nagrađivanja primjenjuje se načelo selektivnosti, zasluga i diferencijacije prema uspješnosti. Sistem ocjenjivanja radne uspješnosti menadžera bazira se na usklađenju kriterija usmjerenih na finansijsku dobit Banke i profitabilnost poslovnih područje te kriterija dugoročne održivosti koji garantiraju kontinuitet poslovanja te odgovornost prema svim dionicima. Kaskadnim spuštanjem, od najviših bančinih struktura, menadžerskih ciljeva balansiranih po zaradi, kontroli rizika, unaprjeđenju poslovanja te odgovornosti prema klijentima osigurava da se dodjela pojedinačnih poticaja temelji na odgovornom individualnom i korporativnom poslovanju.

9.5. OPIS, KRITERIJI I OBRAZLOŽENJE VARIJABILNIH NAKNADA KOJE KORISTI BANKA

Ukupan iznos varijabilnih naknada temelji se na kombinaciji ocjene uspješnosti pojedinca (uzimajući u obzir finansijske i nefinansijske kriterije) i odgovarajućeg organizacionog dijela te na ukupnim rezultatima Banke. Ocjena uspješnosti odnosi se na višegodišnje razdoblje čime se osigurava da se proces ocjenjivanja temelji na dugoročnoj uspješnosti. Mjerenje uspješnosti prilagođeno je svim vrstama rizika kojima je Banka izložena ili kojima bi mogla biti izložena, te mora uzimati u obzir troškove potrebnoga kapitala i potrebne likvidnosti. Pri utvrđivanju varijabilnih naknada zaposlenika ili raspodjeli varijabilnih naknada unutar Banke uzimaju se u obzir sve vrste rizika kojima je Banka izložena ili kojima bi mogla biti izložena.

Načini isplate naknada regulisani su posebnim uputama u nadzornim propisima koje se odnose na naknade sa posebnim osvrtom na obaveze odgode, vrstu instrumenata plaćanja i razdoblje zadržavanja koje je predviđeno za dio koji se plaća u obliku finansijskih instrumenata.

Dodatno, ovi načini plaćanja uzimaju u obzir da je Intesa Sanpaolo Banka BiH, prema principu proporcionalnosti, klasificirana kao Banka manje veličine ili kompleksnosti. Ova klasifikacija je načinjena usvajanjem kriterija utvrđenih odredbama Banke Italije, koji zahtijevaju da se uzmu u obzir karakteristike, veličina, nivo rizika i složenost provedenih aktivnosti, kao i primjerenost istih za Grupu.

9. POLITIKA NAKNADA (nastavak)

9.6. UKUPNE NAKNADE PREMA PODRUČJIMA POSLOVANJA

Kvantitativne informacije o naknadama zaposlenika ISP Banke BiH čije aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti Banke:

Tabela 31

Poslovno područje	Broj zaposlenih	Bruto naknada u KM				Ukupno
		Fiksne	Varijabilne	Dionice, finansijske instrumente povezane sa dionicama	Broj zaposlenika kojima je isplaćena varijabilna naknada	
Upravljačke funkcije	5	1,517,445	507,456	250,522	5	2,275,423
Poslovne funkcije i rizici	2	132,809	19,369		2	152,178
Podrška	3	325,320	72,911		3	398,231
Kontrolne	3	248,135	45,668		2	293,803
Nadzorni odbor	2	58,675				58,675

9.7. UKUPNE NAKNADE PO KATEGORIJAMA ZAPOSLENIKA

Bruto naknade podijeljeno po kategorijama zaposlenika:

Tabela 32

Poslovno područje	Broj zaposlenih	Bruto naknada u KM				Ukupno
		Fiksne	Varijabilne	Dionice, finansijske instrumente povezane sa dionicama	Broj zaposlenika kojima je isplaćena varijabilna naknada	
Uprava	5	1,517,445	507,456	250,522	5	2,275,423
Nadzorni odbor	2	58,675			0	58,675
Centralne funkcije	43	1,841,664	89,130	67,165	16	1,997,959
Back Office	227	7,255,636	422,106		66	7,677,742
Prodaja	342	7,562,811	351,492		262	7,914,303

Banka nije isplaćivala diskrecione penzije pogodnosti svojim uposlenicima.

9.8. BROJ ZAPOSLENIKA SA PREĐENIM PRAGOM UTVRĐENIM FBA ODLUKOM

U 2020. godini u ISP Banci BiH je bio je jedan zaposlenik čije su varijabilne naknade u bruto iznosu prelazile prag, utvrđen FBA Odlukom o objavljivanju podataka i informacija Banke.

10. BANKARSKA GRUPA I ODNOS MATIČNOG DRUŠTVA I PODREĐENIH DRUŠTAVA

U skladu sa članom 6 Odluke Banka objavljuje slijedeće informacije

10.1. KONSOLIDOVANI IZVJEŠTAJI

Intesa Sanpaolo banka dd Bosna i Hercegovina ne izrađuje izvještaje na konsolidovanoj osnovi, obzirom da u svom portfelju nema podređenih društava. Banka izvještaj izrađuje na pojedinačnoj osnovi.

10.2. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Transakcije sa povezanim licima su dio redovnog poslovanja Banke. Povezana lica, članice Intesa Sanpaolo Grupe, sa kojima je Banka imala transakcije na 31.12.2020 su:

Tabela 33

INTESA SANPAOLO GRUPA	
BANCA INTESA A.D. BEOGRAD	
INTESA SANPAOLO BANK, SLOVENIA	
INTESA SANPAOLO ROMANIA S.A.	
INTESA SANPAOLO S.P.A. LONDON	
INTESA SANPAOLO S.P.A. NEW YORK	
INTESA SANPAOLO SPA	
ISP INTERNATIONAL VALUE SERVICES	
PBZ CARD DOO ZAGREB	
PRIVREDNA BANKA ZAGREB	

Pregled transakcija sa Intesa Sanpaolo Grupom na dan 31. decembar 2020. godine je prikazan kako slijedi:

Tabela 34

Imovina	
Računi kod banaka i krediti	50,533
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	61
Ostala potraživanja	767
Ukupno	51,361
Obaveze	
Kredit i oročeni depoziti	186,790
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	106
Ostale obaveze	430
Ukupno	187,326
Preuzete i potencijalne finansijske obaveze	
Finansijske garancije	4,515

10. BANKARSKA GRUPA I ODNOS MATIČNOG DRUŠTVA I PODREĐENIH DRUŠTAVA (nastavak)

10. Transakcije sa povezanim licima (nastavak)

Tabela 35

Prihodi	
Prihodi od kamata	184
Ostali prihodi	207
Ukupno	391
Troškovi	
Troškovi od kamata	214
Ostali troškovi	2,428
Ukupno	2,642

11. ZAVRŠNE ODREDBE

Izveštaj se javno objavljuje na web stranici Intesa Sanpaolo banke d.d. Bosna i Hercegovina (www.intesasanpaolobanka.ba) nakon usvajanja istog od strane Uprave i Nadzornog odbora Banke.

12. OBRAZAC GLAVNIH KARAKTERISTIKA INSTRUMENTATA KAPITALA

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata		
Red. Br.	Stavka	
1.	Emitent	Intesa Sanpaolo banka d.d. Bosna i Hercegovina
1.1.	Jedinstvena oznaka	ISIN BAUPIBR00002
Tretman u skladu sa propisima		
2.	Priznat na pojedinačnoj / konsolidovanoj osnovi	Na pojedinačnoj osnovi
3.	Vrsta instrumenta	Obične dionice (447.760); Nekumulativne prioritetne dionice (60)
4.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala u hiljadama KM, sa stanjem na dan posljednjeg izvještavanja	Dionički kapital 44.782 h.KM i dionička premija 48.805 h.KM
5.	Nominalni iznos instrumenta	100 KM
5.1.	Emisiona cijena	Nije primjenjivo
5.2.	Otkupna cijena	Nije primjenjivo
6.	Računovodstvena klasifikacija	Dionički kapital
7.	Datum izdavanja instrumenta	Banka je registrovana kao dioničko društvo 1990.godine. Dionice su se izdavale u više navrata, a zadnja emisija je bila u 2008.godini
8.	Instrument sa datumom dospjeća ili instrument bez datuma dospjeća	Bez datuma dospjeća
8.1.	Inicijalni datum dospjeća	Bez dospjeća
9.	Opcija kupovine od strane emitenta	Ne
9.1.	Prvi datum aktiviranja opcije kupovine, uslovni datum aktiviranja opcije kupovine i otkupna vrijednost	Nije primjenjivo
9.2.	Naknadni datum aktiviranja opcije kupovine (ako je primjenjivo)	Nije primjenjivo
Kuponi / dividende		
10.	Fiksna ili promjenjiva dividenda/kupon	Promjenjivi
11.	Kuponska stopa i povezani indeksi	Nije primjenjivo
12.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	Ne
13.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa vremenom isplate dividendi/kupona	Puno diskreciono pravo
13.1.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Puno diskreciono pravo
14.	Mogućnost povećanja prinosa ili drugih podsticaja za otkup	Ne
15.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativni
16.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilan
17.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije	Nije primjenjivo
18.	Ako je konvertibilan djelimično ili u cijelosti	Nije primjenjivo
19.	Ako se može konvertovati, stopa konverzije	Nije primjenjivo
20.	Ako je konvertibilna, obavezna ili dobrovoljna konverzija	Nije primjenjivo
21.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje	Nije primjenjivo
22.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje	Nije primjenjivo
23.	Mogućnost smanjenja vrijednosti	Ne
24.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrijednosti	Nije primjenjivo
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, djelimično ili u cijelosti	Nije primjenjivo
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno	Nije primjenjivo
27.	Ako je smanjenje vrijednosti privremeno, opis mehanizma povećanja vrijednosti	Nije primjenjivo
28.	Vrsta instrumenta koji će se u slučaju likvidacije ili stečaja isplatiti neposredno prije navedenog instrumenta	Nije primjenjivo
29.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	Ne
30.	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristike	Nije primjenjivo

 INTESA SANPAOLO BANKA
Bosna i Hercegovina

**BRINEMO O SVEMU
ŠTO VAM ZNAČI.**

Bank of **INTESA** **SANPAOLO**

www.intesaspaolobanka.ba